
**VILNIAUS SENAMIESČIO (KVR. UK. 16073) J. BASANAVIČIAUS G. R ATKARPOS
NUO SANKRYŽOS SU PYLIMO G. IKI SANKRYŽOS SU TEATRO G., VILNIUJE,
TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTAS. REMONTAS IR RESTAURAVIMAS.**

Projektuojamo objekto duomenys:

Objekto pavadinimas	Vilniaus senamiestis
Unikalus KVR kodas	16073
Vertingoji savybė	Gatvės trasa; akmens trinkelų grindinys
Tvarkybos rūšys	Remontas, restauravimas
Vietovė	Vilniaus senamiestis (16073); Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinė vietovė (25504)
Adresas	J. Basanavičiaus g., Vilnius
Projekto Nr.:	TvDP-JBG-21/06-001
Projekto stadija	Tvarkybos darbų projektas (TvDP)

Statytojas (užsakovas):

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖ
Konstitucijos pr. 3, Vilnius

Projekto vystytojas

Projektuotojas:

MB „SOSTINĖS ARCHITEKTAI“
j.k. 304129006
Gedimino pr. 28-808, Vilnius
Direktorius S. Kasteckas
sigiskast@gmail.com

PV, PDV

SIGITAS KASTECKAS
+370 655 42432
KM atestato Nr.: 0473
išduotas 2019-11-07

Vilnius 2021 m. lapkričio mėn.

TURINYS

Nr.	PAVADINIMAS	Lapai	Psl.
00.	Antraštinis lapas	1	1
0.	Turinys	1	2
1.	Aiškinamasis raštas	5	3-7
2.	Brėžiniai:		
2.1.	Tvarkybos darbų sprendinių brėžinys	1	8
3.	Priedai:		
3.1.	Tvarkybos darbų projektavimo sąlygos	5	
3.2.	Projektinių pasiūlymų derinimas	2	9-57
3.3.	Projektiniai pasiūlymai	42	

Stadija		lapas	lapų	Psl.
TvDP	TvDP-JBG-21/06-001_T	1	1	

**NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO STATINIO TVARKOMŲJŲ STATYBOS
DARBŲ PROJEKTO AR TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTO
PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS
AKTAS**

2021-01-11 Nr. 07

(data)

Vilnius

(sudarymo vieta)

nekilnojamojo kultūros paveldo statinio duomenys: Vilniaus senamiestis (u.o.k. 16073) ; Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinė vietovė (u.o.k. 25504)

(pavadinimas, adresas, unikalus Kultūros vertybių registro kodas)

projekto pavadinimas: Vilniaus senamiesčio (KVR. u.o.k. 16073) J. Basanavičiaus g. R atkarpos nuo sankryžos su Pylimo g. iki sankryžos su Teatro g., Vilniuje, Tvarkybos darbų projektas. Remontas ir restauravimas.

duomenys apie tvarkomųjų statybos darbų projektuotoją: MB „Sostinės architektai“ Im. k. 304129006, Gedimino pr. 28-601, Vilnius; sigiskast@gmail.com; +37065542432

(juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė, fizinio asmens vardas, pavardė)

Projekto vadovas S. Kasteckas at. Nr. 0473 atestuotas 2019 11 07

(kvalifikacijos atestatų, teisės rengti ypatingų statinių projektus pripažinimo pažymų išdavimo datos bei numeriai)

duomenys apie tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto rengėją: S. Kasteckas at. Nr. 0473 atestuotas 2019 11 07

(vardas, pavardė, kvalifikacijos atestato data bei numeris)

Projektuojamo objekto duomenys: Atliekami remonto ir tvarkybos darbai J. Basanavičiaus gatvės atkarpoje, kuri patenka į Vilniaus senamiesčio (u.o.k. 16073) bei Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinę (u.o.k. 25504) vietoves.

Vilniaus senamiesčio (u.o.k. 16073) vertingosios savybės (išskirtos projekto apimties vietai)

7.2.1.5. keliai, gatvės, aikštės, įvažiavimai, pravažiavimai, takai, jų tipai, trasos, dangos – gatvių trasos: Pilies, Didžiosios, Aušros Vartų, Trakų, Dominikonų, Šv. Jono, Subačiaus, Vokiečių g. PV pusės, Universiteto, S. Daukanto, S. Skapo, Šv. Ignoto, Stiklių, Švarco, Gaono, Žydu, M. Antokolskio, Benediktinių, Šventaragio, B. Radvilaitės, Bernardinų, Šiltadaržio, Šv. Mykolo, Literatų, A. Volano, Rusų, Maironio g. Š atkarpos iki sankryžos su Išganytojo ir Užupio gatvėmis, Išganytojo, Latako, Bokšto, Savičiaus, Augustijonų, Šv. Kazimiero g. PV atkarpos iki pastato Šv. Kazimiero g. Nr. 9, Rūdinkų, Arklių, Karmelity, Visų Šventųjų, Ligoninės, Etmonų, Pasažo skersgatvio, Bazilijonų, Šv. Dvasios, M. Daukšos, Šv. Mikalojaus, Žemaitijos, Dysnos, Ašmenos, Mėsinių, Šiaulių, Kėdainių, Pranciškonų, Lydos, Klaipėdos, Pylimo, Jogailos, Vilniaus, Tildo, Gedimino prospekto, Radvilų, K. Sirvydo, Ž. Liauksmino, Totorių, Labdarių, Odminių, Islandijos, Palangos, Liejyklos, L. Stuokos-Gucevičiaus, T. Vrublevskio, Žygimantų, Arsenalo, T. Kosciuškos, K. Škirpos al. Š atkarpos iki pastato B. Radvilaitės g. Nr. 8, Malūnų, Užupio, Polocko, Krivių (išskyrus Šv. Mikalojaus g. Š atkarpa ties sankryža su Pranciškonų g., Krivių g. sankryža su Olandų g.; -; TRP; IKONOGR Nr. 1-17, 36, 37, 42, 45; BR Nr. 1, 2; FF Nr. 1.2, 3, 2.1-3, 8, 9, 3.3-6, 4.1-6, 9, 10, 5.1-5, 9, 10, 6.1, 2, 7.2, 8.2, 4, 6, 7, 9, 10, 9B.2, 10.1-3, 6, 11A.1, 3, 6-8, 11B.1, 2, 12.1-4, 8, 13.1, 3, 4, 14.1-7, 15.1, 4, 6, 16.1, 3, 7, 9, 17.1, 5, 7, 18.1-4, 8, 9, 19A.5, 7, 21.1, 5, 6, 8, 9-12, 22.3-5, 7, 8,

11, 23.1, 3-5, 7-14, 24.11-14, 25.1, 22-26, 26.1, 4, 6, 7, 27.1, 8-10, 12, 28A.1-2, 4-6, 8-9, 28B.1-5, 29.1-3, 6-7, 30.1-2, 4-6, 31.2, 5-7, 9-14, 32.1, 5, 7, 33.2, 34.1, 4-6, 8, 9, 35.1, 6-8, 10-13, 16-18, 36.1, 3-8, 15, 17, 19-21, 37.1-3, 7, 9, 38.1, 2, 5-17, 39A.1-11, 13, 41.1-2, 4-5, 42.1-5, 7-9, 43. 1-5, 7-9, 11, 13-22, 25, 27, 44.1-5, 45.1-3, 5-6, 46.1-9, 48.2-4, 7-12, 49.1-3, 5-8, 13, 50.1-7, 9-19, 51.1, 2, 4, 5, 52.2, 53.2-7, 54.3, 6-11, 55.3-5, 57.1-6, 8, 58.1-9, 59.1-3, 5, 60.1, 2, 4, 5, 61.3, 4, 8-10, 62.1-7, 63.1, 4, 6-9, 64.4, 65.1, 3-6, 8, 66.2, 6, 67.2-3, 5, 7, 69A.2-4, 70.5, 7, 8, 11-13, 15, 17, 18, 22, 71.2-7, 72.3, 4, 8-13, 18-20, 73A.3, 4, 6, 9, 15, 16, 21, 22, 73B.2-6, 74.1, 2, 76.1-3, 77.1, 2, 78.1, 7-9, 79.1-3, 5, 7, 8, 10, 12, 82.14, 87.4; 2011 m.); Paupio, Aukštaičių g. R atkarpos iki sankryžos su Paupio g., Baltojo skersgatvio, Vingrių, Šaltinių g. V atkarpos, Naugarduko, Mindaugo, K. Kalinausko, **J. Basanavičiaus**, Teatro, Plačiosios, Kruopų, Šv. Stepono, Gėlių, Sodu, V. Šopeno, Raugyklos, Aguonų, Kauno, Punsko, A. Strazdelio, K. Vanagėlio, Rasų, Lapų g. ŠV atkarpos, Geležinkelio g., skersgatvio tarp Vingrių ir Pylimo gatvių, P įvažiavimo į kvartalą Nr. 9, kvartalo Nr. 98 vidaus gatvelės, P įsijungiančios į Kūdrų g., trasos (Rasų g. Š atkarpa atkiršta Žiupronių gatvės, Senamiesčio apibrėžta teritorija; -; TRP; IKONOG Nr. 1-17; BR Nr. 1, 2; FF Nr. 9A.5, 9B.1, 63.1, 2, 64.1, 4-6, 65.9, 11, 66.3, 69B.3-6, 75A. 4-7, 76.5, 6, 77.4-7, 9, 12, 78.2, 3, 79.6, 7, 80.7-11, 81.1-6, 82.1-7, 21, 23, 83.1, 2, 84.5-9, 12-14, 85.5, 6, 86.1-4, 87.7-10, 88A. 1, 2, 5, 6, 89.1-3, 7-9, 90.1, 91.1, 92A.1, 3, 4, 93B.1-4, 94.1-5, 95.4-6, 96.2-5, 97.2-6, 98.1, 3; 2013 m.); **gatvių dangos: akmens trinkelė grindinys** Vokiečių, Trakų, Dominikonų, Arsenalo gatvėse, T. Vrublevskio g. ŠR atkarpoje nuo sankryžos su Arsenalo ir Žygimantų gatvėmis iki namo T. Vrublevskio g. Nr. 4, Šventaragio g. PR atkarpoje tarp Pilies g. ir Gedimino pr., Pylimo g. PR atkarpoje iki sankryžos su Gėlių g., Bazilijonų g. V atkarpoje nuo sankryžos su Pylimo g. iki pastato Bazilijonų g. Nr. 3, Pylimo g. PV pusės aikštę ribojančiose Šv. Stepono, Raugyklos gatvėse ir aikštės PV kraštinėje, **J. Basanavičiaus g. R atkarpoje nuo sankryžos su Pylimo g. iki sankryžos su Teatro g.**, Ž. Liauksmo g. PV atkarpoje nuo sankryžos su Gedimino pr. iki sankryžos su K. Sirvydo g., T. Vrublevskio ir Žygimantų gatvių sankryžoje, V. Kudirkos a. R kraštinėje, Odminių g. ir Gedimino pr. sankryžoje (Senamiesčio apibrėžta teritorija; būklė patenkinama; BR Nr. 1; TRP 1-15; FF Nr. 2.2, 3.8, 4.1, 5.10, 8.4, 11B.6, 12.3, 7, 8, 18.12, 19A.5, 27.1, 28A.2-3, 5, 30.1-2, 31.2, 5, 7, 32.6, 35.8, 53.4, 5, 79.1, 2, 6, 7, 12, 82.13, 86.12, 92A.1, 4, 93B.4, 94.2; 2011 m.).

Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinę (u.o.k. 25504) vietas vertingosios savybės (išskirtos projekto apimties vietai):

7.2.1.6. **vietovei reikšmingo buvusio užstatymo** (statinių grupių, kompleksų, ansamblių ir pan.) ar atskiru jo dalių (atskirų statinių) vietos - **kultūrinis sluoksnis** (Vilniaus senojo miesto su priemiesčiais archeologinėje vietovėje yra susiformavęs įvairaus sodrumo ir storio - kai kur virš 6 m, dažnai kelių horizontų, kultūrinis sluoksnis su medžio ir mūro statinių liekanomis, griuvenomis, grindiniais ir su archeologiniais radiniais; sluoksnis daugelyje vietų apardytas ar net sunaikintas įvairių žemės ir statybos darbų metu, dalis ištirta įvairių XX a. antros pusės ir XXI a. pradžios archeologinių tyrinėjimų metu; -; 2018 m; **XVI a. pab.-XVII a. I p. pastato liekanos** J. Basanavičiaus g. 10 sklypo šiauriniame pakraštyje (mūrinio 10x7,8 m dydžio pastato, mūryto iš rausvų plytų ir akmenų su dviem akmenimis grįstais pusrūsiais, su 4x2,3 m dydžio priestatu ir 4-ių akmeninių laiptų pakopomis jame liekanos; aptiktos 2020 m. archeologinių tyrimų metu, palyginti gerai išlikę; priedas 6; 2020 m.);

7.2.1.7. **gamtiniai elementai - reljefas** (Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės reljefas yra ir Vilniaus senamiesčio-1673, UIP, UR 1, Vilniaus miesto istorinių dalių, vad. Antakalniū-16084, UV 70, Naujamiesčiu-33653, UV 70, Rasų kolonija-16077, UV 62, UV 70 ir Žvėrynu-33652, UV 70, vertingoji savybė; -; FF Nr. 1-20; TRP; 2018 m.);

Projektiniai pasiūlymai:

Projektiniai pasiūlymai (patvirtinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Vyriausiojo miesto architekto skyriaus Kultūros paveldo apsaugos poskyryje 2021- 07- 29 Reg. Nr. 92 – PP

Atlikti tyrimai:

1. Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių istorinės raidos, ikonografinių bei archyvinių šaltinių tyrimai ir jų išvados. Kultūros paveldo vietovės - Vilniaus senamiesčio teritorija (u. k. KVR 16073). Atliko Aušrelė Racevičienė, Parengta 2020 m.

Kiti dokumentai:

1. LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, LR Statybos įstatymas, paveldo tvarkybos reglamentai (PTR), statybos techniniai reglamentai (STR);
2. Išduotos tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektavimo sąlygos 2021-08-11 Reg.Nr.EVS-49
3. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas 2021-03-09; KPD-RM-2014/25;
4. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas 2020-06-29; KPD-VL-1301/3;

Projekto sprendiniai:

Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos dangos tvarkybą bei remontas. Planuojama suremontuoti ir restauruoti Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių: Restauruojamas neišlikęs gatvės važiuojamosios dalies atkarpos dalies juodų tašytų akmenų grindinys. Remontuojama važiuojamosios dalies gatvės atkarpos dalis išrenkant ir pergrindžiant iš naujo sveikus ir tinkamus naudoti juodus tašytus akmenis. Demontuojami esami gelžbetoniniai gatvių bortai ir įrengiami nauji. Atliekant žemės judinimo darbus po gatvės dangomis būtina archeologo priežiūra.

privalomos pastabos: _____ pastabų nėra _____

rekomendacijos projektui tobulinti: _____ rekomendacijų nėra _____

projekto įvertinimo išvados: projektas atitinka Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklių (PTR 3.06.01:2014) bei kitų nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugą reglamentuojančių teisės aktų ir dokumentų reikalavimus. Atliekant žemės judinimo darbus būtini archeologiniai tyrimai.

Ekspertizę atliko:

2020-01-28 Nr. 0518
(kvalifikacijos atestato data ir Nr.)

(parašas)

Rimantė Vaitekonytė-Mačiulienė
(vardas, pavardė)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTO KVALIFIKACIJOS ATESTATAS

2020-01-28 Nr. 0518
(data)

Rimantė Vaitekonytė-Mačiulienė

(atestuoto specialisto vardas, pavardė)

Tvarkybos darbų projektų rengimas ir vadovavimas projektavimui – architektūrinio paveldo tvarkybos darbų projektavimas, inžinerinio paveldo tvarkybos darbų projektavimas, archeologinio paveldo tvarkybos darbų projektavimas;
Paveldosaugos (specialioji) ekspertizė – tvarkybos darbų projektų;
Paveldosaugos (specialioji) ekspertizė – nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo, pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį – architektūrinio, urbanistinio;
Tvarkybos darbų projektų vykdymo priežiūra ir vadovavimas tvarkybos darbų projektų vykdymo priežiūrai – tvarkybos darbų projektų sprendinių įgyvendinimo priežiūra

(nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos veikla (-os) ir specializacija (-os))

Lietuvos Respublikos kultūros ministras

(parašas)

Mindaugas Kvietkauskas

(vardas ir pavardė)

A 0518

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DOKUMENTAI, KURIAIS REMIANTIS PARENGTAS TVARKYBOS PROJEKTAS

1. Kultūros vertybių registras;
2. LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;
3. Vilniaus senamiesčio tvarkybos rekomendacijos;
4. Nekilnojamųjų kultūros vertybių atskirų grupių tipiniai apsaugos reglamentai;
5. PTR 1.01.01:2005 "Paveldo tvarkybos reglamentų rengimo taisyklės" ir paveldo tvarkybos reglamentų sąrašas;
6. PTR 3.08.01:2013 "Tvarkybos darbų rūšys";
7. PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“;
8. PTR 2.02.01:2006 "Akmens mūras ir natūralus akmuo. Bendrieji reikalavimai";
9. PTR 2.02.03:2007 "Akmens mūro ir natūralaus akmens, plytų mūro paveldo tvarkyba“;
10. PTR 2.06.01:2010 "Mūro valymas" (T.K.14-08); "Mūro fragmentinė restauracija" (T.K.11-10); "Mūro hidrofobizavimas, impregnavimas ir antiseptikavimas“;
11. PTR 2.03.02.2010 "Akmens mūro ir natūralaus akmens, plytų mūro sutvirtinimas cheminėmis priemonėmis“;
12. PTR 2.13.01:2011 "Archeologinio paveldo tvarkyba“.

TYRIMAI

Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių istorinės raidos, ikonografinių bei archyvinių šaltinių tyrimai ir jų išvados. Kultūros paveldo vietovės - Vilniaus senamiesčio teritorija (u. k. KVR 16073). Atliko Aušrelė Racevičienė, atest. Nr. 3784. Parengta 2020 m.

KITI DOKUMENTAI – paveldo tvarkybos darbų sąlygos 2020-08-28 Nr. EVS-64.

KULTŪROS PAVELDO VERTYBĖS APSKAITA

Projektuojama J. Basanavičiaus g. atkarpa yra Vilniaus senamiestyje 16073, įrašytame į kultūros vertybių registrą 1993.05.21, paskelbtame kultūros paminklu 1998.05.19 LR Vyriausybės nutarimu Nr.612, pripažintame valstybės saugomu 2005.04.29 LR kultūros ministro įsakymu Nr. -190. Jo apskaitos duomenys paskutinį kartą patikslinti 2021-03-09 Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akte Nr. KPD-RM-2014/25.

Restauruojamos ir remontuojamos Vilniaus senamiesčio (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 16073) vertingosios savybės (J. Basanavičiaus g. atkarpa), kurios nurodytos Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akte (paskutinis patikslinimas 2021-03-09; Nr: KPD-RM-2014/25):

7.2.1.5. keliai, gatvės, aikštės, įvažiavimai, pravažiavimai, takai, jų tipai, trasos, dangos - gatvių

trasos: *Pilies, Didžiosios, Aušros Vartų, Trakų, Dominikonų, Šv. Jono, Subačiaus, Vokiečių g. PV pusės, Universiteto, S. Daukanto, S. Skapo, Šv. Ignoto, Stiklių, Švarco, Gaono, Žydu, M. Antokolskio, Benediktinių, Šventaragio, B. Radvilaitės, Bernardinų, Šiltadaržio, Šv. Mykolo, Literatų, A. Volano, Rusų, Maironio g. Š atkarpos iki sankryžos su Išganytojo ir Užupio gatvėmis, Išganytojo, Latako, Bokšto, Savičiaus, Augustijonų, Šv. Kazimiero g. PV atkarpos iki pastato Šv. Kazimiero g. Nr. 9, Rūdninkų, Arklių, Karmelitų, Visų Šventųjų, Ligoninės, Etmonų, Pasažo skersgatvio, Bazilijonų, Šv. Dvasios, M. Daukšos, Šv. Mikalojaus, Žemaitijos, Dysnos, Ašmenos, Mėsinių, Šiaulių, Kėdainių, Pranciškonų, Lydos, Klaipėdos, Pylimo, Jogailos, Vilniaus, Tiltu, Gedimino prospekto, Radvilų, K. Sirvydo, Ž. Liauksmo, Totorių, Labdarių, Odminių, Islandijos, Palangos, Liejyklos, L. Stuokos-Gucevičiaus, T. Vrublevskio, Žygimantų, Arsenalo, T. Kosciuskos, K. Škirpos al. Š atkarpos iki pastato B. Radvilaitės g. Nr. 8, Malūnų, Užupio, Polocko, Krivių (išskyrus Šv. Mikalojaus g. Š atkarpa ties sankryža su Pranciškonų g.), Krivių g. sankryža su Olandų g.; -; TRP; IKONOGR Nr. 1-17, 36, 37, 42, 45; BR Nr. 1, 2; FF Nr. 1.2, 3, 2.1-3, 8, 9, 3.3-6, 4.1-6, 9, 10, 5.1-5, 9, 10, 6.1, 2, 7.2, 8.2, 4, 6, 7, 9, 10, 9B.2, 10.1-3, 6, 11A.1, 3, 6-8, 11B.1, 2, 12.1-4, 8, 13.1, 3, 4, 14.1-7, 15.1, 4, 6, 16.1, 3, 7, 9, 17.1, 5, 7, 18.1-4, 8, 9, 19A.5, 7, 21.1, 5, 6, 8, 9-12, 22.3-5, 7, 8, 11, 23.1, 3-5, 7-14, 24.11-14, 25.1, 22-26, 26.1, 4, 6, 7, 27.1, 8-10, 12, 28A.1-2, 4-6, 8-9, 28B.1-5, 29.1-3, 6-7, 30.1-2, 4-6, 31.2, 5-7, 9-14, 32.1, 5, 7, 33.2, 34.1, 4-6, 8, 9, 35.1, 6-8, 10-13, 16-18, 36.1, 3-8, 15, 17, 19-21, 37.1-3, 7, 9, 38.1, 2, 5-17, 39A.1-11, 13, 41.1-2, 4-5, 42.1-5, 7-9, 43. 1-5, 7-9, 11, 13-22, 25, 27, 44.1-5, 45.1-3, 5-6, 46.1-9, 48.2-4, 7-12, 49.1-3, 5-8, 13, 50.1-7, 9-19, 51.1, 2, 4, 5, 52.2, 53.2-7, 54.3, 6-11, 55.3-5, 57.1-6, 8, 58.1-9, 59.1-3, 5, 60.1, 2, 4, 5, 61.3, 4, 8-10, 62.1-7, 63.1, 4, 6-9, 64.4, 65.1,*

Stadija	TvDP-JBG-21/06-001	lapas	lapų	Psl.
TvDP		1	5	

3-6, 8, 66.2, 6, 67.2-3, 5, 7, 69A.2-4, 70.5, 7, 8, 11-13, 15, 17, 18, 22, 71.2-7, 72.3, 4, 8-13, 18-20, 73A.3, 4, 6, 9, 15, 16, 21, 22, 73B.2-6, 74.1, 2, 76.1-3, 77.1, 2, 78.1, 7-9, 79.1-3, 5, 7, 8, 10, 12, 82.14, 87.4; 2011 m.); Paupio, Aukštaičių g. R atkarpos iki sankryžos su Paupio g., Baltojo skersgatvio, Vingrių, Šaltinių g. V atkarpos, Naugarduko, Mindaugo, K. Kalinausko, **J. Basanavičiaus**, Teatro, Plačiosios, Kruopų, Šv. Stepono, Gėlių, Sodų, V. Šopeno, Raugyklos, Aguonų, Kauno, Punsko, A. Strazdelio, K. Vanagėlio, Rasų, Lapų g. ŠV atkarpos, Geležinkelio g., skersgatvio tarp Vingrių ir Pylimo gatvių, P jvažiavimo į kvartalą Nr. 9, kvartalo Nr. 98 vidaus gatvelės, P įsijungiančios į Kūdrų g., trasos (Rasų g. Š atkarpa atkirsta Žiupronių gatvės, Senamiesčio apibrėžta teritorija; -; TRP; IKONOGR Nr. 1-17; BR Nr. 1, 2; FF Nr. 9A.5, 9B.1, 63.1, 2, 64.1, 4-6, 65.9, 11, 66.3, 69B.3-6, 75A. 4-7, 76.5, 6, 77.4-7, 9, 12, 78.2, 3, 79.6, 7, 80.7-11, 81.1-6, 82.1-7, 21, 23, 83.1, 2, 84.5-9, 12-14, 85.5, 6, 86.1-4, 87.7-10, 88A. 1, 2, 5, 6, 89.1-3, 7-9, 90.1, 91.1, 92A.1, 3, 4, 93B.1-4, 94.1-5, 95.4-6, 96.2-5, 97.2-6, 98.1, 3; 2013 m.); **gatvių dangos: akmens trinkelų grindinys** Vokiečių, Trakų, Dominikonų, Arsenalo gatvėse, T. Vrublevskio g. ŠR atkarpoje nuo sankryžos su Arsenalo ir Žygimantų gatvėmis iki namo T. Vrublevskio g. Nr. 4, Šventaragio g. PR atkarpoje tarp Pilies g. ir Gedimino pr., Pylimo g. PR atkarpoje iki sankryžos su Gėlių g., Bazilijonų g. V atkarpoje nuo sankryžos su Pylimo g. iki pastato Bazilijonų g. Nr. 3, Pylimo g. PV pusės aikštę ribojančiose Šv. Stepono, Raugyklos gatvėse ir aikštės PV kraštinėje, **J. Basanavičiaus g. R atkarpoje nuo sankryžos su Pylimo g. iki sankryžos su Teatro g.**, Ž. Liauksmo g. PV atkarpoje nuo sankryžos su Gedimino pr. iki sankryžos su K. Sirvydo g., T. Vrublevskio ir Žygimantų gatvių sankryžoje, V. Kudirkos a. R kraštinėje, Odminių g. ir Gedimino pr. sankryžoje (Senamiesčio apibrėžta teritorija; būklė patenkinama; BR Nr. 1; TRP 1-15; FF Nr. 2.2, 3.8, 4.1, 5.10, 8.4, 11B.6, 12.3, 7, 8, 18.12, 19A.5, 27.1, 28A.2-3, 5, 30.1-2, 31.2, 5, 7, 32.6, 35.8, 53.4, 5, 79.1, 2, 6, 7, 12, 82.13, 86.12, 92A.1, 4, 93B.4, 94.2; 2011 m.).

Taip pat projektuojama gatvės atkarpa patenka į Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinę vietovę (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių register 25504).

Pagal Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamentą numatomoje teritorijoje numatyti tvarkymo režimai: konservavimas-restauravimas (J. Basanavičiaus ir Mindaugo gt. sankryža) ir restauravimas.

Stadija	TvDP-JBG-21/06-001	lapas	lapų	Psł.
TvDP		2	5	

ISTORINIAI DUOMENYS

Šios gatvės atkarpos raida neatsiejama nuo likusios Jono Basanavičiaus gatvės dalies, kuri už Mindaugo gatvės tęsiasi iki Savanorių prospekto. Istoriniuose šaltiniuose Jono Basanavičiaus gatvė iki XVIII a. pabaigos buvo vadinama keliu arba traktu, vedančiu į/iš Trakų ar Panerių bei kitas valstybės vakarines žemes, XIX a. - XX a. pirmojoje pusėje – Didžiosios Pohulankos ar tiesiog Pohulankos vardu, Lietuvos valstybei atgavus Vilnių 1939 m. dokumentuose ji vadinama Dr. Basanavičiaus gatve, o 1941 m. sovietinės valdžios trumpai dar buvo pavadinta Stalino gatve. Po karo jai suteiktas Jono Basanavičiaus gatvės pavadinimas.

Jono Basanavičiaus gatvės pradžia galimai siekia XV a. pabaigą. Pastačius miesto sieną ir Trakų vartus XVI a. pradžioje aprašoma gatvė tapo svarbiu keliu (trasa) iš/į istorinio miesto centro į vakarines valstybės žemes. kalną kylantį smėlėtą kelią supo miestiečių daržai ir sodai. Ant kalno XVIII - XIX a. veikė miestiečių mėgstama smuklė Pohulanka, kuri suteikė vardą aprašomai gatvei bei jos artimojoje aplinkoje susiformavusiam priemiesčiui.

Iki 1939 m. gatvė buvo vadinama Pohulankos, vėliau Didžiosios Pohulankos vardu. Lietuvai atgavus 1939 m. Vilnių, jai suteiktas Dr. Basanavičiaus pavadinimas, po karo – Jono Basanavičiaus vardas.

XVIII a. pabaigoje – XIX a. pradžioje nagrinėjamos gatvės kampinėse valdose su Pylimoir Vingrių gatvėmis bei įkalnėje atsirado statiniai, kurie ateityje apibrėžė jos ribas ir užstatymo raudonąsias linijas. Jie kartu su naujai atsiradusiais ar rekonstruotais pastatais suformavo nagrinėjamos gatvės atkarpos esamą tūrinę erdvinę išraišką.

1862 m. pravedus geležinkelį ir patvirtinus 1875 m. perspektyvinį miesto planą, buvo pradėta įgyvendinti nauja urbanistinė struktūra vakariniame miesto pakraštyje. Pohulankos priemiestis tapo svarbia šio planingo vystymo teritorija, o nagrinėjama atkarpa ir visa Pohulankos gatvė itin svarbia komunikacine ašimi tarp istorinio miesto centro (senamiesčio) ir naujai suformuoto Naujamiesčio. Įgyvendinus Naujamiesčio vystymo planą, joje įsikūrė įvairaus pobūdžio įstaigos, stovėjo sąlygiškai dideli nuomojami namai, patalpas juose nuomojo daug visuomeninių to meto organizacijų, vyko intensyvus (pagal to meto poreikius) eismas tiek važiuojamąja dalimi, tiek ir v šaligatviais, nes ja patogiausia buvo iš Naujojo miesto susisiekti su senąjį miesto dalimi.

XIX a. antrojoje pusėje tuometinė Pohulankos gatvė buvo išgrįsta akmenimis (bruku), suformuotas gatvės grindinys, šaligatviai, nuotekų latakai tarp šaligatvių ir važiuojamosios dalies. vMiestelėnų patogumui per latakus įrengti tilteliai. Gatvė ir aprašoma jos atkarpa išlaikė savo pirminę, XIX a. natūraliai suformuotą trasą. Gatvės grindinys ir šaligatviai keletą kartų buvo remontuojami pagal atsiradusį poreikį. Iki Pirmo pasaulinio karo miesto dūma ir valdyba domėjosi ir vedė nuolatinės derybas su įvairiomis firmomis ir institucijomis dėl naujoviškų dangų įrengimo mieste, taip pat ir Pohulankos gatvėje. Lenkijos administracija taip pat planavo miesto grindinių atnaujinimo darbus. Tam tikslui buvo sukaupti medžiagų atsargas.

Nagrinėjamos gatvės esminiai tvarkymo darbai iš naujo pradėti 1939 m., po to buvo tęsiami jau Vilniui tapus sostine. 1940 m. buvo atlikta nemažai žemės judinimo darbų (niveliacija), suformuotos gatvės grindinio ir šaligatvių ribos, nuolydžiai, įėjimai ir įvažiavimai į pastatus ir kiemus. Panaikinti nuotekų latakai ir tilteliai per juos.

Tašyto akmens grindinys nagrinėjamos gatvės atkarpoje įrengtas 1940 m. Ilgamečiai gatvės gyventojai prisimena, kad galimai visa atkarpa nuo Pylimo gatvės iki Mindaugo gatvės sankryžos buvo išgrįsta juodos spalvos tašytais akmenimis.

Po karo Jono Basanavičiaus gatvė išlaikė svarbios miesto komunikacinės gatvės įvaizdį. Per ją ėjo viena iš pirmųjų pokario autobusų linijų, o 1958 m. pradėjo kursuoti pirmieji troleibusai. Jų eismo patogumui buvo nugriauta Pylimo ir J. Basanavičiaus gatvių kampinio namo dalis.

1989 m. dėl požeminių komunikacijų tvarkymo darbų poreikio gatvės grindinio danga buvo nuimta, o sutvarkius požemines komunikacijas, vėl iš naujo padengta. Kiek buvo panaudota senosios medžiagos ir koku metodu ji buvo vėl išgrįsta tašytais akmenimis, archyviniai šaltiniai šiuo metu duomenų neteikia. Vietoje juodo tašyto akmens didžioji dalis nagrinėjamos atkarpos buvo išgrįsta spalvotu tašytu akmeniu. Savo tašyto akmens danga gatvė išsiskiria iš kitų miesto centro bei Naujamiesčio asfaltuotų gatvių. Nagrinėjama gatvės atkarpa niekada nebuvo užsodinta medžiais, jai visada būdinga buvo atvira išsklotinė ir perspektyva, šiuo urbanistiniu požymiu ji artima Vilniaus istoriniam centrui – senamiesčiui. Kaip rodo šiandieninis vaizdas ir istorinė ikonografija, gatvės perspektyvoje galima matyti jos grindinį, šaligatvius ir

Stadija	TvDP-JBG-21/06-001	lapas	lapų	Psl.
TvDP		3	5	

VILNIAUS SENAMIESČIO (KVR. UK. 16073) J. BASANAVIČIAUS G. R ATKARPOS NUO SANKRYŽOS SU PYLIMO G. IKI SANKRYŽOS SU TEATRO G., VILNIUJE, TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTAS. REMONTAS IR RESTAURAVIMAS.

ją formuojančius pastatus. Tas suteikia galimybę šioje Vilniaus vietoje pajusti išlikusius istorijos ženklus, kurie taip greitai nyksta laiko tėkmėje. Detalius istorinių tyrimų duomenis žiūrėti "Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių istorinės raidos, ikonografinių bei archyvinių šaltinių tyrimai ir jų išvados."

PROJEKTO SPRENDINIAI

Projekto tikslas atlikti kultūros paveldo objekto (vietovės) tvarkybos darbus - restauruoti ir suremontuoti Vilniaus senamiesčio (KVR. UK. 16073) vertingąsias savybes. Planuojama suremontuoti ir restauruoti Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių. Paveldo tvarkybos darbai:

1. RESTAURAVIMAS:

Restauruojamas neišlikęs gatvės važiuojamosios dalies atkarpos dalies juodų tašytų akmenų grindinys. Engiamas naujas juodų tašytų akmenų grindinys vietoje asfalto ir spalvotų (rusvų) tašytų akmenų grindinio.

2. REMONTAS:

Remontuojama važiuojamosios dalies gatvės atkarpos dalis išrenkant ir pergrindžiant iš naujo sveikus ir tinkamus naudoti juodus tašytus akmenis. Demontuojami esami gelžbetoniniai gatvių bortai ir įrengiami nauji.

PASTABOS: Šio projekto sprendiniai apima tik Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos dangos tvarkybą – visi kiti gatvės sutvarkymo darbai ir inžineriniai tinklai sprendžiami techniniame projekte. Detalius sprendinius žiūrėti grafinėje dalyje. Šių paveldo tvarkybos darbų sprendiniai apima tik Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių restauravimo ir remonto sprendinius. Techninio gatvės rekonstravimo ar remonto (kapitalinio arba paprastojo) projektas bus rengiamas remiantis tvarkybos darbų projekto sprendiniais. Atliekant žemės judinimo darbus darbus po gatvės dangomis būtina archeologo priežiūra.

DARBŲ KIEKIŲ ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Tvarkybos rūšis	Kiekis m ²	Pastabos
1.	RESTAURAVIMAS	808,27	Demontuojama esama asfalbetonio danga ir įrengiama juodų tašytų granito akmenų danga.
2.	REMONTAS	1067,93	Esami juodo granito tašyti akmenys išrenkami, kad būtų galima atlikti inžinerinių tinklų įrengimo ar remontavimo darbus ir sutvarkyti pasluoksnius. Atlikus statybinius darbus tinkami (atrinkti akmenys) grąžinami.
3.	RESTAURAVIMAS	942,03	Išrenkamas esamas spalvotų (rusvų) akmenų grindinys ir įrengiama juodų tašytų granito akmenų danga.

Bendras juodos spalvos tašytų akmenų plotas – 2818,23 m²

PROJEKTO SPRENDINIŲ ĮTAKA KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO VERTINGOSIOMS SAVYBĖMS

Šio projekto sprendiniais siekiama restauruoti, suremontuoti, išsaugoti ir eksponuoti Vilniaus senamiesčio KVR. UK. 16073 vertingąją savybę. Vertingosios savybės maksimaliai išsaugomos.

LAUKO AKMENŲ GRINDINIO KLOJIMO DARBŲ TECHNOLOGIJA

Įvadinė dalis

Specialioji technologija pritaikyta objektui Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių projekto akmenų grindinio klojimo darbams atlikti.

Paruošiamieji darbai

Pagrindą turi sudaryti šalčiui nejautrus tankinto žvyro sluoksnis ne mažesnis nei 200 mm;

Akmuo turi turėti „galvutės“ formą, h/b daugiau 1,2, (h=80-90 mm);

Kartu su tvarkybos darbų projekto autoriumi patikslinami projektiniai sprendiniai ir darbų apimtys.

Stadija	TvDP-JBG-21/06-001	lapas	lapų	Psl.
TvDP		4	5	

Pagrindiniai darbai

Akmenis surūšiuojamas pagal formą ir dydį, jie statomi į smėlį sausai, glaudžiant prie ankščiau įstatytų akmenų be smėlio;

Akmuo dedamas siauresniu galu žemyn, įtvirtinamas prie pagrindo guminiu plaktuku;

Tarpai tarp akmenų užpilami žvyru (frakcija 2 – 4 mm) su pertekliumi ir plūkami kol žvyras užpildo visus tarpus;

Perteklinis žvyras nušluojamas.

Kokybės kontrolė

Kokybės kontrolė vykdoma trimis pakopomis: meistras ar brigadininkas, darbų vykdytojas, statinio statybos techninės priežiūros vadovas. Pagal atliktų darbų kontrolės rezultatus sudaromi pridavimo ir paslėptų darbų aktai, kuriuos pasirašo ir projekto vykdymo priežiūros atsakingas asmuo.

Darbo sauga

Visais darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais vadovautis LR Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu; LR Darbo kodeksu; „Saugos ir sveikatos taisyklėmis statyboje DT 5-00“, „Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklėmis“, „Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai“, „Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai“, „Darbo įrenginių naudojimo bendraisiais nuostatais“, „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatais“, „Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo nuostatais“, bei kitais identifikuotais padaliniui/statybos objektui darbuotojų saugos ir sveikatos norminiais teisės dokumentais.

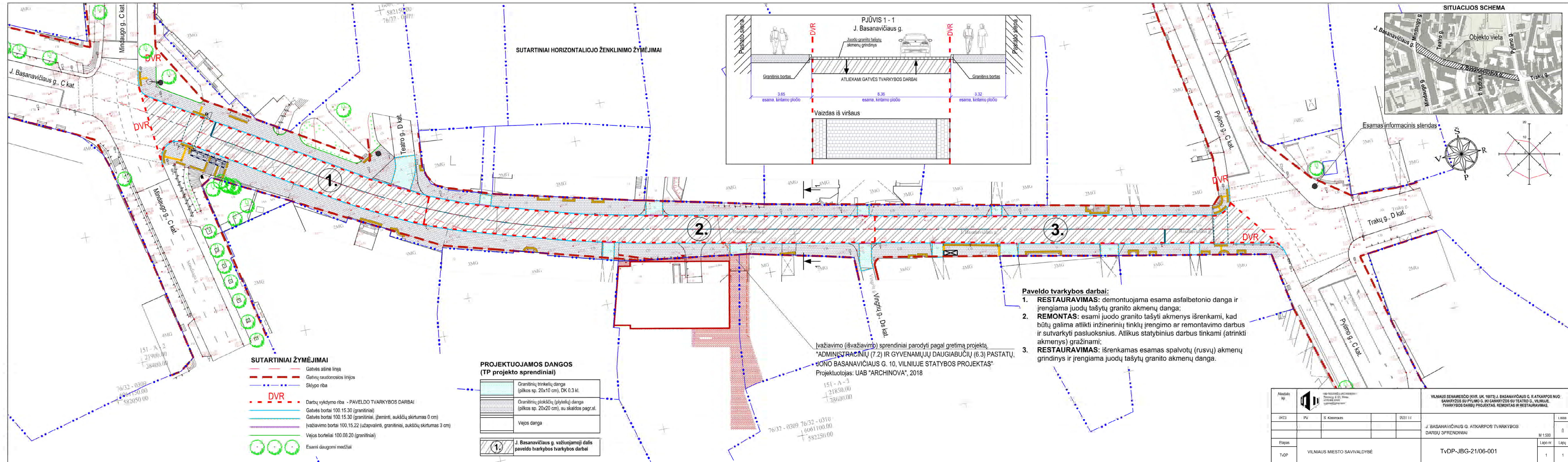
Prieš pradėdant darbus darbuotojai turi būti pasirašytinai instrukuoti darbo vietoje.

Projekto sprendiniai atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų ir normatyvinių dokumentų reikalavimus, nepažeidžia trečiųjų asmenų interesų, nepažeidžia ir nemenkina kultūros paveldo objekto ir paveldo vietovių vertingųjų savybių.

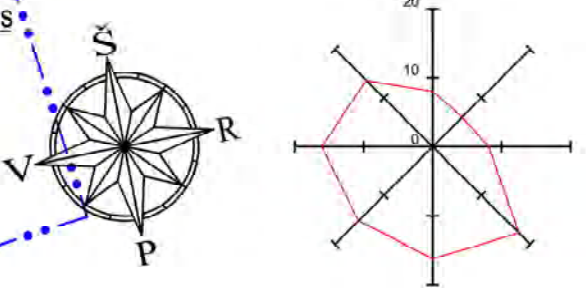
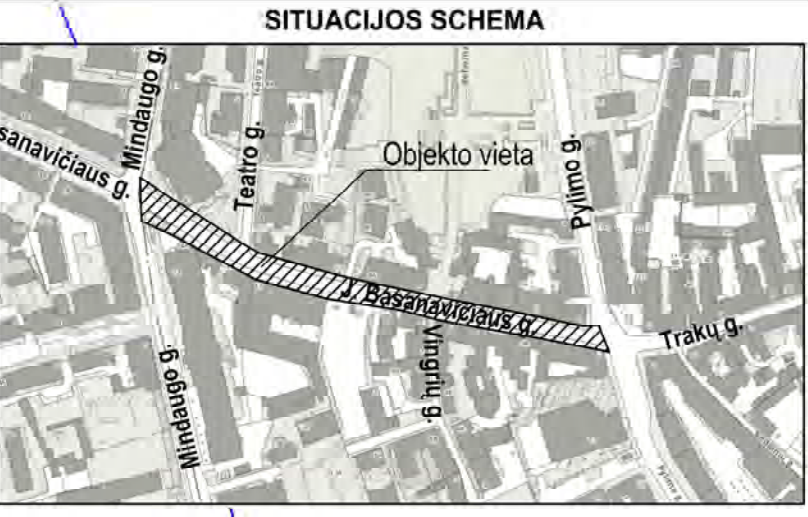
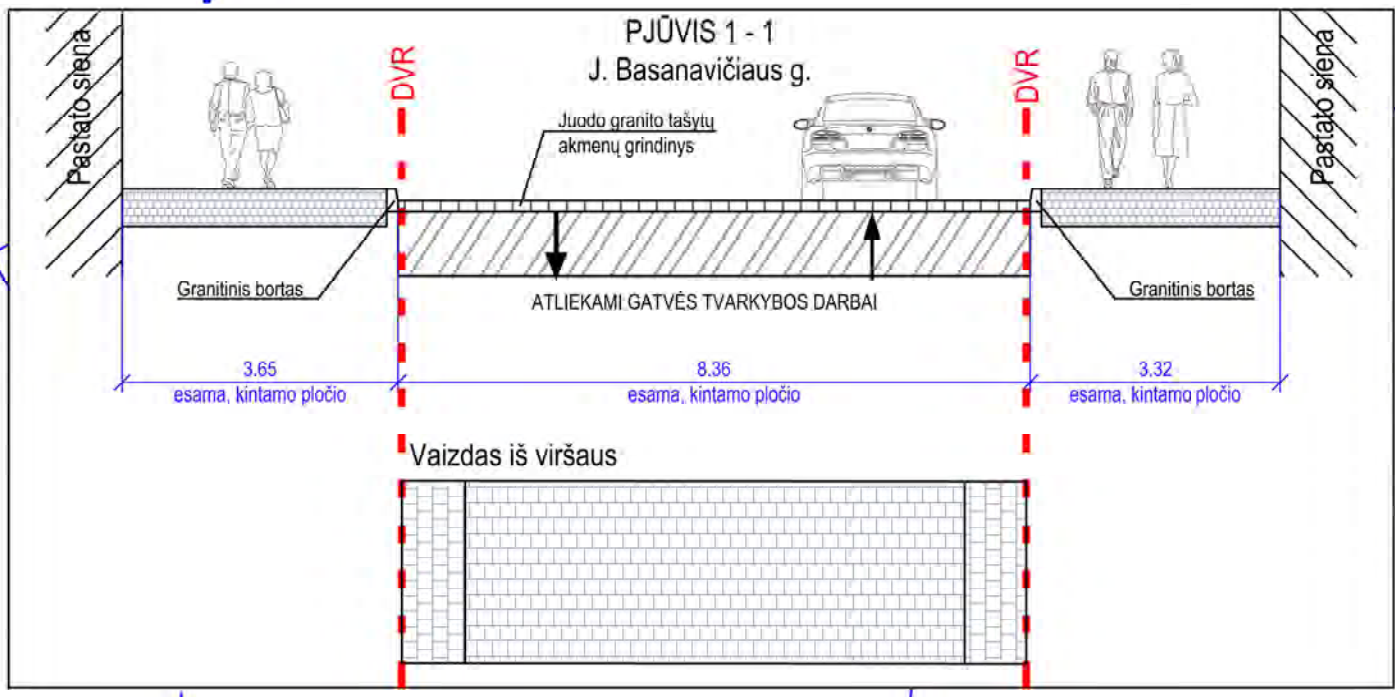
PV Sigitas Kasteckas

(KPD atestato, išduoto 2019-11-07, Nr.0473)

Stadija	TvDP-JBG-21/06-001	lapas	lapų	Psl.
TvDP		5	5	

SUTARTINIAI HORIZONTALIOJO ŽENKLINIMO ŽYMĖJIMAI

- SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI**
- - - - - Gatvės ašinė linija
 - - - - - Gatvių raudonosios linijos
 - Sklypo riba
 - DVR** Darbų vykdymo riba - PAVELDO TVARKYBOS DARBAI
 - Gatvės bortai 100.15.30 (granitiniai)
 - Gatvės bortai 100.15.30 (granitiniai, įžeminti, aukščių skirtumas 0 cm)
 - Įvažiavimo bortai 100.15.22 (užapvalinti, granitiniai, aukščių skirtumas 3 cm)
 - Vejos borteliai 100.08.20 (granitiniai)
 - Esami daugomai medžiai

PROJEKTUOJAMOS DANGOS (TP projekto sprendiniai)

	Granitinių trinkelėlių danga (pilkos sp. 20x10 cm), DK 0.3 kl.
	Granitinių plokščių (plylelių) danga (pilkos sp. 20x20 cm), su skaldos pagr.sl.
	Vejos danga
	J. Basanavičiaus g. važiuojamoji dalis paveldo tvarkybos tvarkybos darbai

Paveldo tvarkybos darbai:

1. **RESTAURAVIMAS:** demontuojama esama asfaltbetonio danga ir įrengiama juodų tašytų granito akmenų danga;
2. **REMONTAS:** esami juodo granito tašyti akmenys išrenkami, kad būtų galima atlikti inžinerinių tinklų įrengimo ar remontavimo darbus ir sutvarkyti pasluoksnius. Atlikus statybinius darbus tinkami (atrinkti akmenys) gražinami;
3. **RESTAURAVIMAS:** išrenkamas esamas spalvotų (rusvų) akmenų grindinys ir įrengiama juodų tašytų granito akmenų danga.

Įvažiavimo (išvažiavimo) sprendiniai parodyti pagal gretimą projektą "ADMINISTRACINIŲ (7.2) IR GYVENAMŲJŲ DAUGIABUČIŲ (6.3) PASTATŲ, JONŲ BASANAVIČIAUS G. 10, VILNIUJE STATYBOS PROJEKTAS"
Projektuotojas: UAB "ARCHINOVA", 2018

Ataskaitos Nr.	IPV	S. Kasparas	2021.11	VILNIAUS SENAMIEŠIO (KVR. UK. 16073) J. BASANAVIČIAUS G. R. ATKARPOS NUO SANKRYŽOS SU PYLIMO G. IKI SANKRYŽOS SU TEATRO G., VILNIUJE, TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTAS. REMONTAS IR RESTAURAVIMAS.	L. Lina
Etapas	VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖ			J. BASANAVIČIAUS G. ATKARPOS TVARKYBOS DARBŲ SPRENDINIAI	M 1:500
TvDP				TvDP-JBG-21/06-001	Lapų
					1 1

Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.02.01:2014
„Tvarkybos darbų projektavimo sąlygų išdavimo
taisyklės“ 2 priedas

(Tvarkybos darbų projektavimo sąlygų forma)

TVIRTINU _____
(parašas)

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
Vilniaus skyriaus vedėja
(pareigų pavadinimas)
Gerda Ožiūnaitė
(vardas ir pavardė)
2021 - 08 -

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos
Vilniaus teritorinis skyrius
(išdavusios institucijos pavadinimas)

TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTAVIMO SĄLYGOS

_____ 2021 - 08 - _____ Nr. _____
(data)
_____ Vilnius _____
(sudarymo vieta)

1. Kultūros paveldo objektas:

Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Basanavičiaus gatvė yra Vilniaus Senamiesčio (objekto kodas Kultūros vertybių registre 16073, UIP) teritorijoje, Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (objekto kodas Kultūros vertybių registre 25504) teritorijoje.

(pavadinimas, adresas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre kodas)

2. Unikalus Nekilnojamojo turto registro Nr.

Vilnius, Basanavičiaus g., nesuformuotas žemės sklypas, Lietuvos Respublika

3. Kultūros paveldo objekto valdytojas:

(juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė, juridinio asmens kodas, fizinio asmens gimimo data, juridinio arba fizinio asmens adresas, telefono Nr., el. pašto adresas)

Vilniaus miesto savivaldybė jm. k. 188710021 Konstitucijos pr. 3, Vilnius, tel.: (8 5) 211 2000

4. Tvarkybos darbų projektavimo sąlygos:

4.1. tvarkybos darbų rūšis ar rūšys: Vilniaus senamiesčio (kvr. uk. 16073) J. Basanavičiaus g. R atkarpos nuo sankryžos su Pylimo g. iki sankryžos su Teatro g., Vlniuje, tvarkybos darbai - remontas ir restauravimas.

4.1.2. konkretūs paveldosaugos reikalavimai:

- Restauruojamos ir remontuojamos Vilniaus senamiesčio (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 16073) vertingosios savybės (J. Basanavičiaus g. atkarpa), kurios nurodytos Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akte (paskutinis patikslinimas 2021-03-09; Nr: KPD-RM-2014/25): išsaugoti architektūrinius elementus, pagal atliktų tyrimų dokumentacijoje nurodytas rekomendacijas, tvarkybos darbų vykdymas; projekto sprendiniuose taikyti istoriškai susiklosčiusių objekto konstrukcijų medžiagiškumą ir atlikimo techniką;

- Nepažeisti Basanavičiaus gatvės vertingųjų savybių, vadovautis tyrimų išvadomis, duomenimis;

- Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 3.08.01:2013 „Tvarkybos darbų rūšys“ 5 d. 14 p.: Avarijos grėsmės pašalinimo darbams priskiriami kultūros paveldo objektų fizinės būklės stabilizavimo ir / ar iškilusios sunykimo grėsmės pašalinimo darbai, kurie išvardinti apsaugos priemonių įrengimo ir neatidėliotinu

saugojimo darbų sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2013 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. IV-607;

4.1.3. privalomų atlikti taikomieji bei kiti tyrimai: Prieš tvarkymo darbus atlikti istorinius - ikonografinius, fizinius, archeologinius, geologinius – hidrologinius, dendrologinius, architektūrinius, konstrukcinius tyrimus, vadovautis atliktais tyrimais; vizualiniais esamos padėties tyrimais ir vertinimu; taip pat Apsaugos techninių priemonių įrengimo ar tvarkybos darbų metu iškilus būtinybei atliekami archeologijos, architektūros, konstrukcijų nekilnojamųjų kultūros vertybių tyrimai;

4.2. konkretūs paveldosaugos reikalavimai: Atsižvelgti į projektinius pasiūlymus, kurie buvo peržiūrėti Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritoriniam skyriuje 2021- 07- 29 Reg. Nr. 92 - PP;

Parengus tvarkybos darbų remonto, restauravimo projektą, pateikiamas patikrinti KPD Vilniaus skyriui teisės aktu nustatyta tvarka;

2. Vadovautis:

- Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu;

- Galiojančiu Vilniaus senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre – 16073, statusas – paminklas) Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės (unikalus kodas Kultūros vertybių registre – 25504, statusas – valstybės saugomas) nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktu;

- Lietuvos Respublikos kultūros paminklo UIP Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamentu (patvirtinta Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2003 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. IV-490; Žin., 2004, Nr. 25-774); III B senamiesčio zona - "Vingrių priemiestis" 93b, 94 kvartale – galimi tvarkymo režimai Basanavičiaus gatvėje: konservavimas - restauravimas labia griežtai reglamentuota veikla – galimi priešavariniai, konservavimo, restauravimo darbai, paprastasis remontas; restauravimas galimi priešavariniai, konservavimo, restauravimo, dalinio atkūrimo, remonto darbai; vertingi želdiniai ir požeminės vandens sistemos elementai papildomi pagal tyrimų duomenis; Viešųjų erdvių tvarkymo sąlygos: autentiškų vertingų gatvių fragmentuose išlaikomos vertingos istorinės trasos, jų gabaritai galimas susisiekiimo įrangos tinkle atkūrimas arba atžymėjimas pagal tyrimų duomenis, autentiški vertingi dangų fragmentai tvarkomi pagal konservavimo ar restauravimo technologijas, nevertingi teritorijos elementai naikinami arba pritaikomi, derinant prie susiformavusios autentiškos struktūros stilistikos;

- Kultūros vertybių registro duomenimis - neplanuoti darbu, galinčių pakenkti Vilniaus senamiesčio (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 16073) ir Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės (unikalus objekto kodas 25504) vertingosioms savybėms;

- Planuojamais darbais negali būti sunaikintos, pažeistos, ar kitaip pakeistos Kultūros paveldo vietovių vertingosios savybės (sprendinių įtaka vertingosioms savybėms nurodoma projekto paveldosaugos dalyje);

- Prieš ruošiant tvarkomųjų darbų projektą - netyrinėtos vietos turi būti patikslintos papildomais tyrimais;

- Vilniaus senamiesčio tvarkybos rekomendacijomis (patvirtintomis Vilniaus savivaldybės tarybos 2012m. birželio 20 d. sprendimu Nr. 1-652);

- Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“;

- Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 2.06.01:20010 "Mūro valymas" (T.K. 14-08); "Mūro fragmentinė restauracija" (T.K.11-10); "Mūro hidrofobizavimas, impregnavimas ir antiseptikavimas";

- Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 2.03.03:2006 „Medinės konstrukcijos. Bendrieji reikalavimai“;

- Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 2.04.01:2006 „Medžio apdaila ir stalių gaminiai. Bendrieji reikalavimai“;

- Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 2.05.01:2006 „Metalų gaminiai ir metalo konstrukcijos. Bendrieji reikalavimai“;

- Projekto vadovas prieš ruošiant tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektą dalį, turi įvertinti ir nustatyti išlikusias ir saugotinas Basanavičiaus gatvės, pastatų - dalis ir elementus, taip pat numatyti tvarkybos darbus pagal tvarkybos rūšis;

- Projekto sprendiniuose taikyti objektui ir vietai būdingas apdailos medžiagas, darbų atlikimo technologiją ir metodiką;

- Parengtas tvarkomųjų darbų projektas turi atitikti Paveldo tvarkybos reglamentu (PTR) ir Statybos techninių reglamentu (STR) reikalavimus; taip pat turi būti atskirti tvarkomieji statybos darbai nuo tvarkybos darbų;

- Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 str. 8 d. iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo projekto pateikimo dienos kultūros ministro nustatyta tvarka turi būti atlikta tvarkomųjų statybos darbų projekto paveldosaugos (specialioji) ekspertizė;

- Kultūros paveldo statinių tvarkomųjų statybos darbų projektams vadovauti gali specialistai, atitinkantys Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23` str. reikalavimus;
- Nepažeisti trečiųjų asmenų teisių;
- Žemės judinimo darbų vietoje būtini archeologiniai tyrimai;
- Archeologinės vietos tipinio apsaugos reglamento bei paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ reikalavimais;

4.3. privalomų atlikti taikomieji bei kiti tyrimai: Statybos darbų metu aptikus naujų vertingųjų savybių, darbai sustabdomi Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. nustatyta tvarka, projektas pataisomas;

- Atliekamų būtinų ar papildomų tyrimų ataskaitų skaitmeninę versijas pateikti KPD Vilniaus teritoriniam skyriui.

PRIDEDAMA: _____

Tvarkybos darbų projektavimo sąlygas parengė:

Vyriausioji specialistė
(pareigų pavadinimas)

(parašas)
A. V.

Anželika Zdanevičienė
(vardas ir pavardė)

Tvarkybos darbų projektavimo sąlygos išduotos (įteiktos):

(valdytojo ar jo įgalioto asmens pareigos,
nurodoma juridinio asmens atveju)

(parašas)
A.V.

(vardas ir pavardė)

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos 188692688, Šnipiškių g. 3, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	1-267, D-061876 TDP SĄLYGOS Vilniaus senamiesčio (kvr. uk. 16073) J. Basanavičiaus g. R atkarpos nuo sankryžos su Pylimo g. iki sankryžos su Teatro g., Vlniuje, tvarkybos darbai - remontas ir restauravimas.
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-08-11 Nr. EVS-49
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gerda Ožiūnaitė, Vedėja, Vilniaus teritorinis skyrius
Sertifikatas išduotas	GERDA,OŽIŪNAITĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-08-10 17:00:52 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2018-05-31 21:39:43 – 2023-05-30 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Anželika Zdanevičienė, Vyriausioji specialistė, Vilniaus teritorinis skyrius
Sertifikatas išduotas	ANŽELIKA ZDANEVIČIENĖ, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-08-10 17:06:07 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-08-10 17:06:30 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-13 09:59:03 – 2023-01-12 09:59:03
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Kultūros paveldo departamentas prie KM, į.k.188692688 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 13:50:17 iki 2021-12-26 13:50:17
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.34
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2021-08-12 01:26:37)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2021-08-12 01:26:37 Dokumentų valdymo sistema Avilys

Siunčiamasis dokumentas

Registracijos duomenys		
Būsena	Registruota	
Registracijos numeris	EVS-49	
Registracijos data	2021-08-11	
Procesas	templ.snakeProcess.default	
Registras	EVS: Išduotų tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektavimo sąlygų registras	
Byla (-os)	2021: 12.101-V: Išduotų tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektavimo sąlygų registras EVS	
Elektroninis dokumentas	Taip	
Registratorius (-iai)	Administratorė - sekretorė Aušra Lapienė	
Dokumento duomenys		
Siuntėjai	Vilniaus teritorinis skyrius	
Gavėjai	Sigitas Kasteckas	
Dokumentą parengė	Vyriausioji specialistė Anželika Zdanevičienė	
Dokumentą pasirašė	Vyriausioji specialistė Anželika Zdanevičienė	
Dokumentą vizavo	Vedėja Gerda Ožiūnaitė	
Dokumentą tvirtino		
Antraštė	1-267, D-061876 TDP SĄLYGOS Vilniaus senamiesčio (kvr. uk. 16073) J. Basanavičiaus g. R atkarpos nuo sankryžos su Pylimo g. iki sankryžos su Teatro g., Vlniuje, tvarkybos darbai - remontas ir restauravimas.	
Dokumento rūšis	Sąlygos	
Tekstas		
Pastaba		
Lapų skaičius		
Priedų lapų sk.		
Siuntimo būdas		
Siuntimo žyma		
Kultūros vertybės	[KVRGSubject [elemName=kvrObject, attributes={addressCityId=24179592-3DF2-42E6-B51C-386010FCDD29, eid=JpDmkUXnGc, addressMunicipalityId=B7D7E51D-1E0D-4907-8829-E5CBC04330B2, address=Vilniaus miesto sav. , pmkCode=UR1, sort=D105F647-1047-4216-8BDC-ACC0C1EBFE65, title=Vilniaus senamiestis, type=A697964B-A67A-4761-9DE1-4606B417AF4E, mcCode=16073, kvkCode=U1P , addressMunicipality=Vilniaus miesto sav., isRegistered=true}]]	
KVR neregistruotas objektas	[]	
Projektas		
ADOC		
Basanavičiaus gatvės trasos tvarkybos sąlygos 2021-08-10.adoc		
Basanavičiaus gatvės trasos tvarkybos sąlygos 2021-08-10.pdf		
Priedai		
Pridedami dokumentai		
Pasibaigę darbai		
Vedėja Gerda Ožiūnaitė	2021-08-10 17:01:05	Teigiamai vizuota versija 1.0. Pastabos:
Vyriausioji specialistė Anželika Zdanevičienė	2021-08-10 17:06:30	Pasirašyta versija 1.0. Pastabos:
vyriausiasis specialistas Tomas Kulešius	2021-08-11 11:31:02	Registruotas dokumentas: EVS: Išduotų tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektavimo sąlygų registras 2021: 12.101-V: Išduotų tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektavimo sąlygų registras EVS

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
VYRIAUSIOJO MIESTO ARCHITEKTO SKYRIUS
KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS POSKYRIS**

MB "Sostinės architektai"
Sigitui Kasteckui
Gedimino pr. 28-808
LT-0104 Vilnius

2021-07-
Į 2021-06-21

Nr. A655- /21(2.3.3.14E-VMA)
Reg. Nr. A654-446/21

sigiskast@gmail.com

DĖL JONO BASANAVIČIAUS G.ATVĖS ATKARPOS TARP MINDAUGO G. IR PYLIMO G., VILNIUJE, REMONTO PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ

Kultūros paveldo apsaugos poskyris 2021-06-21 gavo prašymą (Reg. Nr. A654-446//21) dokumentų registravimo sistemoje (@vilys) peržiūrėti J. Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Mindaugo g. ir Pylimo g., Vilniuje, remonto projektinius pasiūlymus. Rengėjas - PV – S. Kasteckas.

Projektuojama teritorija J. Basanavičiaus g. atkarpa tarp Mindaugo g. ir Pylimo g. patenka į Vilniaus Senamiesčio (unikalus kodas 16073) ir Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės (unikalus kodas 25504) teritorijas, kuriose numatomiems statybos darbams taikomi paveldosauginiai reikalavimai. Atkreipiame dėmesį, kad vykdant žemės judinimo darbus giliau nei 0,5m darbus privalu vykdyti su archeologo priežiūra arba pateikti archeologo išvadą. Techninio projekto sudėtyje turi būti pateikta specialioji (dalinė) projekto ekspertizė.

Paveldosauginiu požiūriu pritariame pateiktiems J. Basanavičiaus g. atkarpos tarp Mindaugo g. ir Pylimo g., Vilniuje, remonto projektinių pasiūlymų sprendiniams.

Poskyrio vedėjas

Darius Daunoras

Rita Navalinskienė, tel. 2112633, rita.navalinskiene@vilnius.lt

Šis atsakymas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka arba Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigai (Gedimino pr. 56, LT-01110 Vilnius) Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka.

Biudžetinė įstaiga
Kodas 188710061
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre

Konstitucijos pr. 3
LT-09601 Vilnius
Tel. (8 5) 211 2000
Faks. (8 5) 211 2222

El. p. savivaldybe@vilnius.lt
www.vilnius.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL JONO BASANAVIČIAUS G.ATVĖS ATKARPOS TARP MINDAUGO G. IR PYLIMO G., VILNIUJE, REMONTO PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-07-02 Nr. A655-579/21(2.3.3.14E-VMA)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Darius Daunoras, Kultūros paveldo apsaugos poskyrio vedėjas, Vyriausiojo miesto architekto skyrius
Sertifikatas išduotas	DARIUS,DAUNORAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-07-02 09:38:23 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-07-02 09:38:42 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-28 11:46:55 – 2025-01-26 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k.188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 14:17:37 iki 2021-12-26 14:17:37
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.45.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2021-07-02 10:43:30)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2021-07-02 10:43:30 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“

**VILNIAUS SENAMIESČIO (KVR. UK. 16073) J. BASANAVIČIAUS G. R ATKARPOS
NUO SANKRYŽOS SU PYLIMO G. IKI SANKRYŽOS SU TEATRO G., VILNIUJE,
TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTAS. REMONTAS IR RESTAURAVIMAS.
(PROJEKINIAI PASIŪLYMAI)**

Projektuojamo objekto duomenys:

Objekto pavadinimas	Vilniaus senamiestis
Unikalus KVR kodas	16073
Vertingoji savybė	Gatvės trasa; akmens trinkelė grindinys
Tvarkybos rūšys	Remontas, restauravimas
Vietovė	Vilniaus senamiestis (16073); Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinė vietovė (25504)
Adresas	J. Basanavičiaus g., Vilnius
Projekto Nr.:	PP_TvDP-JBG-21/06-001
Projekto stadija	Projektiniai pasiūlymai (PP)

Statytojas (užsakovas):

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖ
Konstitucijos pr. 3, Vilnius

Projekto vystytojas

Projektuotojas:

MB „SOSTINĖS ARCHITEKTAI“
j.k. 304129006
Gedimino pr. 28-808, Vilnius
Direktorius S. Kasteckas
sigiskast@gmail.com

PV

SIGITAS KASTECKAS
+370 655 42432
KM atestato Nr.: 0473
išduotas 2019-11-07

Vilnius 2021 m. birželio mėn.

TURINYS

Nr.	PAVADINIMAS	Lapai	Psl.
00.	Antraštinis lapas	1	1
0.	Turinys	1	2
1.	Aiškinamasis raštas	4	3-6
2.	Brėžiniai:		
2.1.	Esamos situacijos schema	1	7-8
2.2.	Tvarkybos darbų sprendinių schema	1	
3.	Priedai:		
3.1.	Istorinių ir ikonografinių tyrimų ataskaita	30	9-42
3.2.	PV kvalifikacijos atestatas	1	
3.3.	Sutartis su archeologu	3	

Stadija		lapas	lapų	Psl.
PP	PP_TvDP-JBG-21/06-001_T	1	1	

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DOKUMENTAI, KURIAIS REMIANTIS PARENGTI PROJEKINIAI PASIŪLYMAI

1. Kultūros vertybių registras;
2. LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;
3. Vilniaus senamiesčio tvarkybos rekomendacijos;
4. Nekilnojamųjų kultūros vertybių atskirų grupių tipiniai apsaugos reglamentai;
5. PTR 1.01.01:2005 "Paveldo tvarkybos reglamentų rengimo taisyklės" ir paveldo tvarkybos reglamentų sąrašas;
6. PTR 3.08.01:2013 "Tvarkybos darbų rūšys";
7. PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“;
8. PTR 2.02.01:2006 "Akmens mūras ir natūralus akmuo. Bendrieji reikalavimai";
9. PTR 2.02.03:2007 "Akmens mūro ir natūralaus akmens, plytų mūro paveldo tvarkyba“;
10. PTR 2.06.01:2010 "Mūro valymas" (T.K.14-08); "Mūro fragmentinė restauracija" (T.K.11-10); "Mūro hidrofobizavimas, impregnavimas ir antiseptikavimas“;
11. PTR 2.03.02.2010 "Akmens mūro ir natūralaus akmens, plytų mūro sutvirtinimas cheminėmis priemonėmis“;
12. PTR 2.13.01:2011 "Archeologinio paveldo tvarkyba“.

TYRIMAI

Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių istorinės raidos, ikonografinių bei archyvinių šaltinių tyrimai ir jų išvados. Kultūros paveldo vietovės - Vilniaus senamiesčio teritorija (u. k. KVR 16073). Atliko Aušrelė Racevičienė, atest. Nr. 3784. Parengta 2020 m.

KULTŪROS PAVELDO VERTYBĖS APSKAITA

Projektuojama J. Basanavičiaus g. atkarpa yra Vilniaus senamiestyje 16073, įrašytame į kultūros vertybių registrą 1993.05.21, paskelbtame kultūros paminklu 1998.05.19 LR Vyriausybės nutarimu Nr.612, pripažintame valstybės saugomu 2005.04.29 LR kultūros ministro įsakymu Nr. -190. Jo apskaitos duomenys paskutinį kartą patikslinti 2021-03-09 Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akte Nr. KPD-RM-2014/25.

Restauruojamos ir remontuojamos Vilniaus senamiesčio (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 16073) vertingosios savybės (J. Basanavičiaus g. atkarpa), kurios nurodytos Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akte (paskutinis patikslinimas 2021-03-09; Nr: KPD-RM-2014/25):

7.2.1.5. keliai, gatvės, aikštės, jvažiavimai, pravažiavimai, takai, jų tipai, trasos, dangos - gatvių

trasos: Pilies, Didžiosios, Aušros Vartų, Trakų, Dominikonų, Šv. Jono, Subačiaus, Vokiečių g. PV pusės, Universiteto, S. Daukanto, S. Skapo, Šv. Ignoto, Stiklių, Švarco, Gaono, Žydy, M. Antokolskio, Benediktinių, Šventaragio, B. Radvilaitės, Bernardinų, Šiltadaržio, Šv. Mykolo, Literatų, A. Volano, Rusų, Maironio g. Š atkarpos iki sankryžos su Išganytojo ir Užupio gatvėmis, Išganytojo, Latako, Bokšto, Savičiaus, Augustijonų, Šv. Kazimiero g. PV atkarpos iki pastato Šv. Kazimiero g. Nr. 9, Rūdninkų, Arklių, Karmelitų, Visų Šventųjų, Ligoninės, Etmonų, Pasažo skersgatvio, Bazilijonų, Šv. Dvasios, M. Daukšos, Šv. Mikalojaus, Žemaitijos, Dysnos, Ašmenos, Mėsinių, Šiaulių, Kėdainių, Pranciškonų, Lydos, Klaipėdos, Pylimo, Jogailos, Vilniaus, Tilto, Gedimino prospekto, Radvilų, K. Sirvydo, Ž. Liauksmينو, Totorių, Labdarių, Odminių, Islandijos, Palangos, Liejyklos, L. Stuokos-Gucevičiaus, T. Vrublevskio, Žygimantų, Arsenalo, T. Kosciuškos, K. Škirpos al. Š atkarpos iki pastato B. Radvilaitės g. Nr. 8, Malūnų, Užupio, Polocko, Krivių (išskyrus Šv. Mikalojaus g. Š atkarpa ties sankryža su Pranciškonų g., Krivių g. sankryžą su Olandų g.; -; TRP; IKONOGR Nr. 1-17, 36, 37, 42, 45; BR Nr. 1, 2; FF Nr. 1.2, 3, 2.1-3, 8, 9, 3.3-6, 4.1-6, 9, 10, 5.1-5, 9, 10, 6.1, 2, 7.2, 8.2, 4, 6, 7, 9, 10, 9B.2, 10.1-3, 6, 11A.1, 3, 6-8, 11B.1, 2, 12.1-4, 8, 13.1, 3, 4, 14.1-7, 15.1, 4, 6, 16.1, 3, 7, 9, 17.1, 5, 7, 18.1-4, 8, 9, 19A.5, 7, 21.1, 5, 6, 8, 9-12, 22.3-5, 7, 8, 11, 23.1, 3-5, 7-14, 24.11-14, 25.1, 22-26, 26.1, 4, 6, 7, 27.1, 8-10, 12, 28A.1-2, 4-6, 8-9, 28B.1-5, 29.1-3, 6-7, 30.1-2, 4-6, 31.2, 5-7, 9-14, 32.1, 5, 7, 33.2, 34.1, 4-6, 8, 9, 35.1, 6-8, 10-13, 16-18, 36.1, 3-8, 15, 17, 19-21, 37.1-3, 7, 9, 38.1, 2, 5-17, 39A.1-11, 13, 41.1-2, 4-5, 42.1-5, 7-9, 43, 1-5, 7-9, 11, 13-22, 25, 27, 44.1-5, 45.1-3, 5-6, 46.1-9, 48.2-4, 7-12, 49.1-3, 5-8, 13, 50.1-7, 9-19, 51.1, 2, 4, 5, 52.2, 53.2-7, 54.3, 6-11, 55.3-5, 57.1-6, 8, 58.1-9, 59.1-3, 5, 60.1, 2, 4, 5, 61.3, 4, 8-10, 62.1-7, 63.1, 4, 6-9, 64.4, 65.1, 3-6, 8, 66.2, 6, 67.2-3, 5, 7, 69A.2-4, 70.5, 7, 8, 11-13, 15, 17, 18, 22, 71.2-7, 72.3, 4, 8-13, 18-20, 73A.3,

Stadija	PP_TvDP-JBG-21/06-001	lapas	lapų	Psł.
PP		1	4	

4, 6, 9, 15, 16, 21, 22, 73B.2-6, 74.1, 2, 76.1-3, 77.1, 2, 78.1, 7-9, 79.1-3, 5, 7, 8, 10, 12, 82.14, 87.4; 2011 m.); Paupio, Aukštaičių g. R atkarpos iki sankryžos su Paupio g., Baltojo skersgatvio, Vingrių, Šaltinių g. V atkarpos, Naugarduko, Mindaugo, K. Kalinausko, **J. Basanavičiaus**, Teatro, Plačiosios, Kruopų, Šv. Stepono, Gėlių, Sodų, V. Šopeno, Raugyklos, Aguonų, Kauno, Punsko, A. Strazdelio, K. Vanagėlio, Rasų, Lapų g. ŠV atkarpos, Geležinkelio g., skersgatvio tarp Vingrių ir Pylimo gatvių, P įvažiavimo į kvartalą Nr. 9, kvartalo Nr. 98 vidaus gatvelės, P įsijungiančios į Kūdrų g., trasos (Rasų g. Š atkarpa atkiršta Žiupronių gatvės, Senamiesčio apibrėžta teritorija; -; TRP; IKONOGR Nr. 1-17; BR Nr. 1, 2; FF Nr. 9A.5, 9B.1, 63.1, 2, 64.1, 4-6, 65.9, 11, 66.3, 69B.3-6, 75A. 4-7, 76.5, 6, 77.4-7, 9, 12, 78.2, 3, 79.6, 7, 80.7-11, 81.1-6, 82.1-7, 21, 23, 83.1, 2, 84.5-9, 12-14, 85.5, 6, 86.1-4, 87.7-10, 88A. 1, 2, 5, 6, 89.1-3, 7-9, 90.1, 91.1, 92A.1, 3, 4, 93B.1-4, 94.1-5, 95.4-6, 96.2-5, 97.2-6, 98.1, 3; 2013 m.); **gatvių dangos: akmens trinkelų grindinys** Vokiečių, Trakų, Dominikonų, Arsenalo gatvėse, T. Vrublevskio g. ŠR atkarpoje nuo sankryžos su Arsenalo ir Žygimantų gatvėmis iki namo T. Vrublevskio g. Nr. 4, Šventaragio g. PR atkarpoje tarp Pilies g. ir Gedimino pr., Pylimo g. PR atkarpoje iki sankryžos su Gėlių g., Bazilijonų g. V atkarpoje nuo sankryžos su Pylimo g. iki pastato Bazilijonų g. Nr. 3, Pylimo g. PV pusės aikštę ribojančiose Šv. Stepono, Raugyklos gatvėse ir aikštės PV kraštinėje, **J. Basanavičiaus g. R atkarpoje nuo sankryžos su Pylimo g. iki sankryžos su Teatro g.**, Ž. Liauksmo g. PV atkarpoje nuo sankryžos su Gedimino pr. iki sankryžos su K. Sirvydo g., T. Vrublevskio ir Žygimantų gatvių sankryžoje, V. Kudirkos a. R kraštinėje, Odminių g. ir Gedimino pr. sankryžoje (Senamiesčio apibrėžta teritorija; būklė patenkinama; BR Nr. 1; TRP 1-15; FF Nr. 2.2, 3.8, 4.1, 5.10, 8.4, 11B.6, 12.3, 7, 8, 18.12, 19A.5, 27.1, 28A.2-3, 5, 30.1-2, 31.2, 5, 7, 32.6, 35.8, 53.4, 5, 79.1, 2, 6, 7, 12, 82.13, 86.12, 92A.1, 4, 93B.4, 94.2; 2011 m.).

Taip pat projektuojama gatvės atkarpa patenka į Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinę vietovę (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių register 25504).

Pagal Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamentą numatomoje teritorijoje numatyti tvarkymo režimai: konservavimas-restauravimas (J. Basanavičiaus ir Mindaugo gt. sankryža) ir restauravimas.

Stadija	PP_TvDP-JBG-21/06-001	lapas	lapų	Psł.
PP		2	4	

ISTORINIAI DUOMENYS

Šios gatvės atkarpos raida neatsiejama nuo likusios Jono Basanavičiaus gatvės dalies, kuri už Mindaugo gatvės tęsiasi iki Savanorių prospekto. Istoriniuose šaltiniuose Jono Basanavičiaus gatvė iki XVIII a. pabaigos buvo vadinama keliu arba traktu, vedančiu į/iš Trakų ar Panerių bei kitas valstybės vakarines žemes, XIX a. - XX a. pirmojoje pusėje – Didžiosios Pohulankos ar tiesiog Pohulankos vardu, Lietuvos valstybei atgavus Vilnių 1939 m. dokumentuose ji vadinama Dr. Basanavičiaus gatve, o 1941 m. sovietinės valdžios trumpai dar buvo pavadinta Stalino gatve. Po karo jai suteiktas Jono Basanavičiaus gatvės pavadinimas.

Jono Basanavičiaus gatvės pradžia galimai siekia XV a. pabaigą. Pastačius miesto sieną ir Trakų vartus XVI a. pradžioje aprašoma gatvė tapo svarbiu keliu (trasa) iš/į istorinio miesto centro į vakarines valstybės žemes. kalną kylantį smėlėtą kelią supo miestiečių daržai ir sodai. Ant kalno XVIII - XIX a. veikė miestiečių mėgstama smuklė Pohulanka, kuri suteikė vardą aprašomai gatvei bei jos artimojoje aplinkoje susiformavusiam priemiesčiui.

Iki 1939 m. gatvė buvo vadinama Pohulankos, vėliau Didžiosios Pohulankos vardu. Lietuvai atgavus 1939 m. Vilnių, jai suteiktas Dr. Basanavičiaus pavadinimas, po karo – Jono Basanavičiaus vardas.

XVIII a. pabaigoje – XIX a. pradžioje nagrinėjamos gatvės kampinėse valdose su Pylimoir Vingrių gatvėmis bei įkalnėje atsirado statiniai, kurie ateityje apibrėžė jos ribas ir užstatymo raudonąsias linijas. Jie kartu su naujai atsiradusiais ar rekonstruotais pastatais suformavo nagrinėjamos gatvės atkarpos esamą tūrinę erdvinę išraišką.

1862 m. pravedus geležinkelį ir patvirtinus 1875 m. perspektyvinį miesto planą, buvo pradėta įgyvendinti nauja urbanistinė struktūra vakariniame miesto pakraštyje. Pohulankos priemiestis tapo svarbia šio planingo vystymo teritorija, o nagrinėjama atkarpa ir visa Pohulankos gatvė itin svarbia komunikacine ašimi tarp istorinio miesto centro (senamiesčio) ir naujai suformuoto Naujamiesčio. Įgyvendinus Naujamiesčio vystymo planą, joje įsikūrė įvairaus pobūdžio įstaigos, stovėjo sąlygiškai dideli nuomojami namai, patalpas juose nuomojo daug visuomeninių to meto organizacijų, vyko intensyvus (pagal to meto poreikius) eismas tiek važiuojamąja dalimi, tiek ir v šaligatviais, nes ja patogiausia buvo iš Naujojo miesto susisiekti su senąjį miesto dalimi.

XIX a. antrojoje pusėje tuometinė Pohulankos gatvė buvo išgrįsta akmenimis (bruku), suformuotas gatvės grindinys, šaligatviai, nuotekų latakai tarp šaligatvių ir važiuojamosios dalies. vMiestelėnų patogumui per latakus įrengti tilteliai. Gatvė ir aprašoma jos atkarpa išlaikė savo pirminę, XIX a. natūraliai suformuotą trasą. Gatvės grindinys ir šaligatviai keletą kartų buvo remontuojami pagal atsiradusį poreikį. Iki Pirmo pasaulinio karo miesto dūma ir valdyba domėjosi ir vedė nuolatines derybas su įvairiomis firmomis ir institucijomis dėl naujoviškų dangų įrengimo mieste, taip pat ir Pohulankos gatvėje. Lenkijos administracija taip pat planavo miesto grindinių atnaujinimo darbus. Tam tikslui buvo sukaupti medžiagų atsargas.

Nagrinėjamos gatvės esminiai tvarkymo darbai iš naujo pradėti 1939 m., po to buvo tęsiami jau Vilniui tapus sostine. 1940 m. buvo atlikta nemažai žemės judinimo darbų (niveliacija), suformuotos gatvės grindinio ir šaligatvių ribos, nuolydžiai, įėjimai ir įvažiavimai į pastatus ir kiemus. Panaikinti nuotekų latakai ir tilteliai per juos.

Tašyto akmens grindinys nagrinėjamos gatvės atkarpoje įrengtas 1940 m. Ilgamečiai gatvės gyventojai prisimena, kad galimai visa atkarpa nuo Pylimo gatvės iki Mindaugo gatvės sankryžos buvo išgrįsta juodos spalvos tašytais akmenimis.

Po karo Jono Basanavičiaus gatvė išlaikė svarbios miesto komunikacinės gatvės įvaizdį. Per ją ėjo viena iš pirmųjų pokario autobusų linijų, o 1958 m. pradėjo kursuoti pirmieji troleibusai. Jų eismo patogumui buvo nugriauta Pylimo ir J. Basanavičiaus gatvių kampinio namo dalis.

1989 m. dėl požeminių komunikacijų tvarkymo darbų poreikio gatvės grindinio danga buvo nuimta, o sutvarkius požemines komunikacijas, vėl iš naujo padengta. Kiek buvo panaudota senosios medžiagos ir koku metodu ji buvo vėl išgrįsta tašytais akmenimis, archyviniai šaltiniai šiuo metu duomenų neteikia. Vietoje juodo tašyto akmens didžioji dalis nagrinėjamos atkarpos buvo išgrįsta spalvotu tašytu akmeniu. Savo tašyto akmens danga gatvė išsiskiria iš kitų miesto centro bei Naujamiesčio asfaltuotų gatvių. Nagrinėjama gatvės atkarpa niekada nebuvo užsodinta medžiais, jai visada būdinga buvo atvira išsklotinė ir perspektyva, šiuo urbanistiniu požymiu ji artima Vilniaus istoriniam centrui – senamiesčiui. Kaip rodo šiandieninis vaizdas ir istorinė ikonografija, gatvės perspektyvoje galima matyti jos grindinį, šaligatvius ir

Stadija	PP_TvDP-JBG-21/06-001	lapas	lapų	Psl.
PP		3	4	

**VILNIAUS SENAMIESČIO (KVR. UK. 16073) J. BASANAČIAUS G. R ATKARPOS NUO SANKRYŽOS
SU PYLIMO G. IKI SANKRYŽOS SU TEATRO G., VILNIUJE,
TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTAS. REMONTAS IR RESTAURAVIMAS.
(PROJEKINIAI PASIŪLYMAI)**

ją formuojančius pastatus. Tas suteikia galimybę šioje Vilniaus vietoje pajusti išlikusius istorijos ženklus, kurie taip greitai nyksta laiko tėkmėje. Detalius istorinių tyrimų duomenis žiūrėti "Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių istorinės raidos, ikonografinių bei archyvinių šaltinių tyrimai ir jų išvados."

PROJEKINIAI PASIŪLYMAI

Projektinių pasiūlymų tikslas atlikti kultūros paveldo objekto (vietovės) tvarkybos darbus - restauruoti ir suremontuoti Vilniaus senamiesčio (KVR. UK. 16073) vertingąsias savybes. Planuojama suremontuoti ir restauruoti Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių. Paveldo tvarkybos darbai:

1. RESTAURAVIMAS:

Restauruojamas neišlikęs gatvės važiuojamosios dalies atkarpos dalies juodų tašytų akmenų grindinys. Rengiamas naujas juodų tašytų akmenų grindinys vietoje asfalto ir spalvotų tašytų akmenų grindinio.

2. REMONTAS:

Remontuojama važiuojamosios dalies gatvės atkarpos dalis išrenkant ir pergrindžiant iš naujo sveikus ir tinkamus naudoti juodus tašytus akmenis.

Demontuojami esami gelžbetoniniai gatvių bortai, gelžbetoninės šaligatvių plytelės. Rengiami nauji gatvių ir įvažiavimų bortai, įrengiamas naujas šaligatvių ir įvažiavimų grindinys.

PASTABOS: Detalius sprendinius žiūrėti grafinėje dalyje. Šių paveldo tvarkybos darbų projektiniai sprendiniai apima tik Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių restauravimo ir remonto sprendinius. Techninio gatvės rekonstravimo ar remonto (kapitalinio arba paprastojo) projektas bus rengiamas remiantis tvarkybos darbų projekto sprendiniais. Atliekant žemės judinimo darbus po gatvės dangomis būtina archeologo priežiūra, iki tvarkybos darbų atlikimo pradžios turi būti sudaryti sutartis su archeologu.

PROJEKTO SPRENDINIŲ ĮTAKA KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO VERTINGOSIOMS SAVYBĖMS

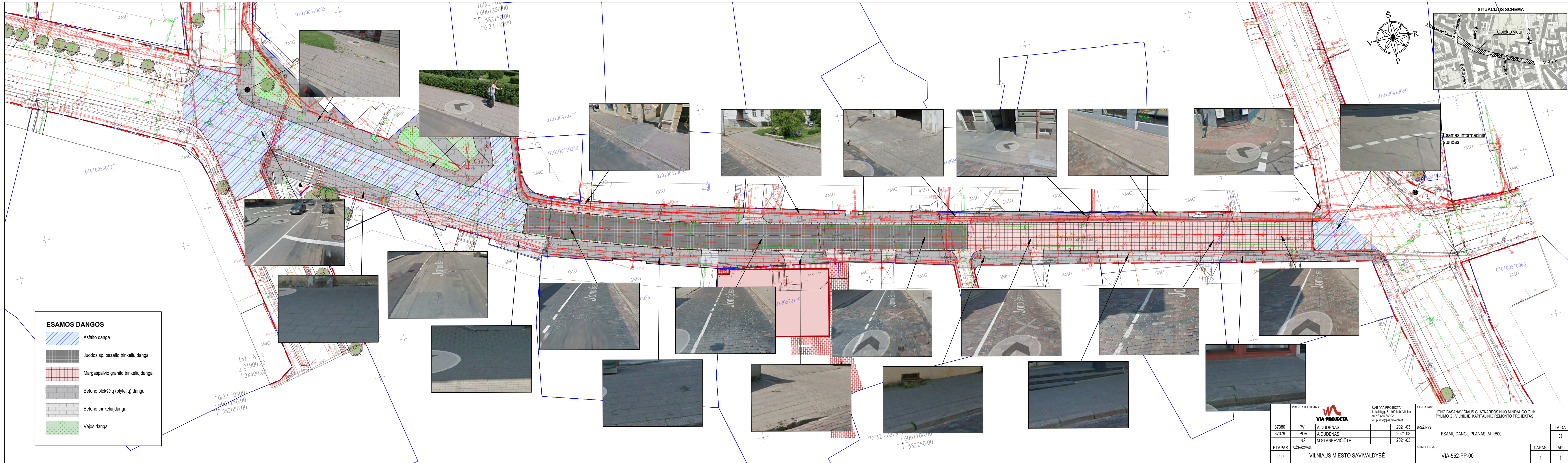
Šio projekto sprendiniais siekiama restauruoti, suremontuoti, išsaugoti ir eksponuoti Vilniaus senamiesčio KVR. UK. 16073 vertingąją savybę. Vertingosios savybės maksimaliai išsaugomos.

Projektinių pasiūlymų sprendiniai atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų ir normatyvinių dokumentų reikalavimus, nepažeidžia trečiųjų asmenų interesų, nepažeidžia ir nemenkina kultūros paveldo objekto ir paveldo vietovių vertingųjų savybių.

PV Sigitas Kasteckas

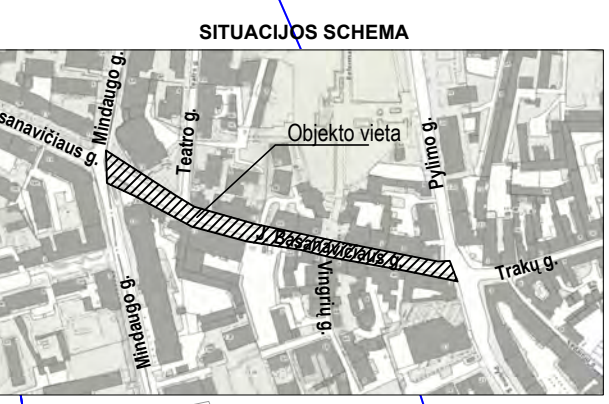
(KPD atestato, išduoto 2019-11-07, Nr.0473)

Stadija	PP_TvDP-JBG-21/06-001	lapas	lapų	Psl.
PP		4	4	

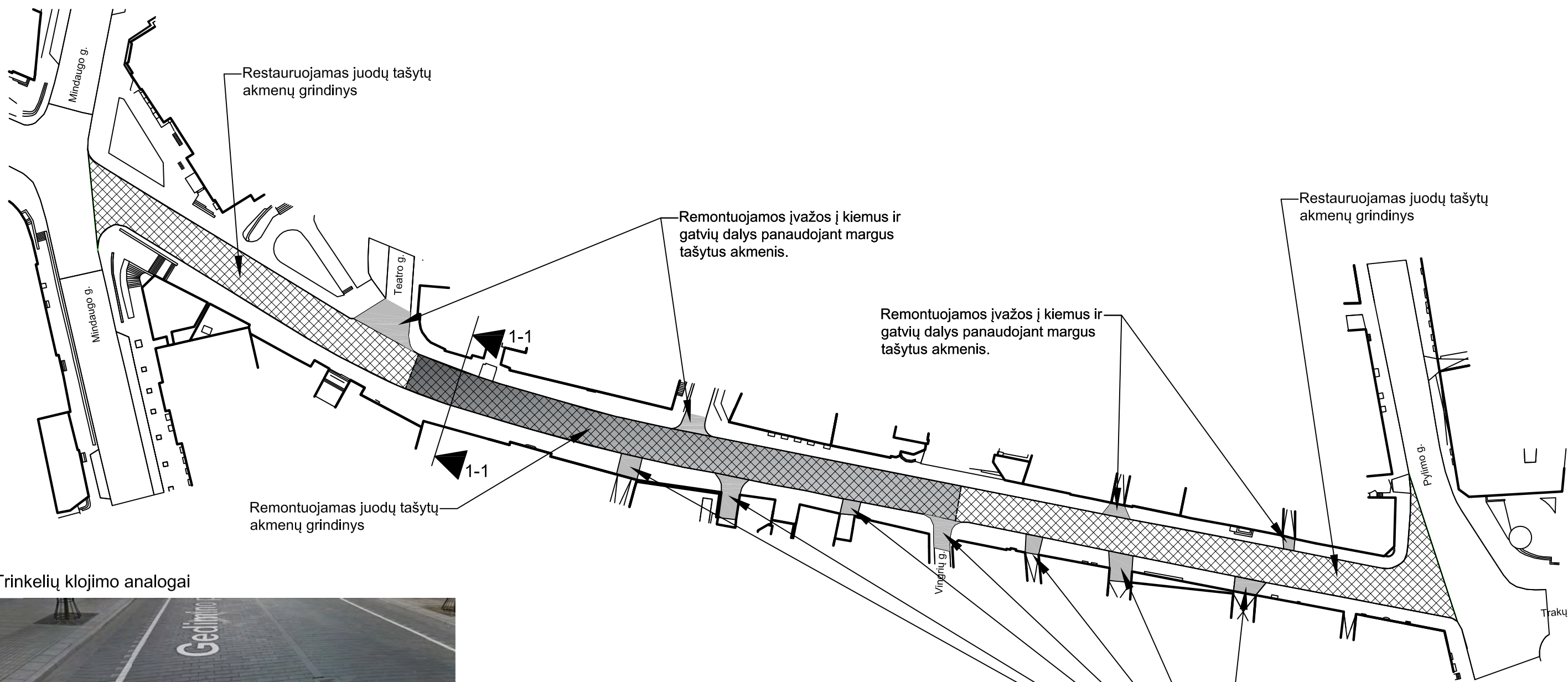

ESAMOS DANGOS

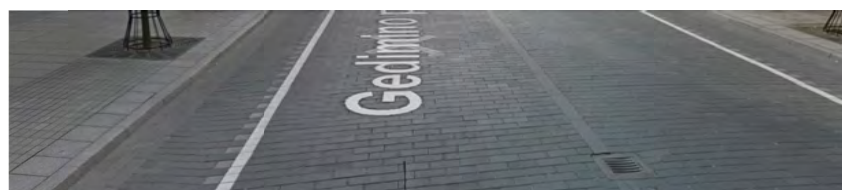
	Asfalto danga
	Juodos sp. bazalto trinkelėlių danga
	Margaspalvio granito trinkelėlių danga
	Betono plokščių (plytelių) danga
	Betono trinkelėlių danga
	Vejos danga

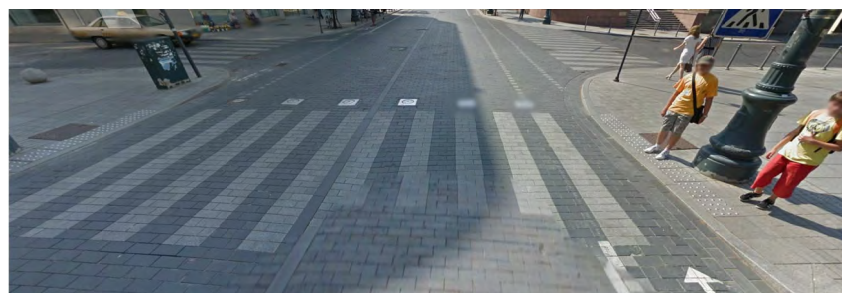
PROJEKTUOTOJAS:		UAB "VIA PROJECTA" Lutskų g. 3-409 kab. Vilnius tel.: 8 685 65992 el. p. info@viaprojecta.lt		OBJEKTAS:	
37380 PV A.DUDĖNAS 37379 PDV A.DUDĖNAS INŽ. M.STANKEVIČIŪTĖ		2021-03 2021-03 2021-03		JONŲ BASANAVIČIAUS G. ATKARPOS NUO MINDAUGO G. IKI PYLIMO G., VILNIOJE, KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS	
ETAPAS:		UŽSAKOVAS:		KOMPLEKSAS:	
PP		VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖ		VIA-552-PP-00	
				LAPAS	LAPŲ
				1	1

Trinkelių klojimo analogai

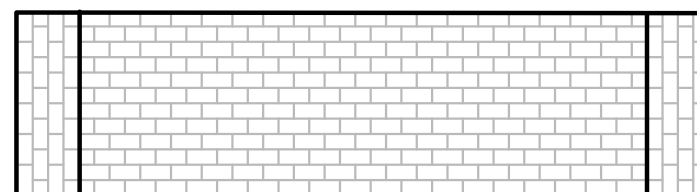

1. Gedimino pr. fragmentas prie Lukiškių a.

2. Gedimino pr. fragmentas prie sankryžos su Vilniaus g.

Trinkelių klojimo schema Nr. 1 (pjūvis 1-1)

Remontuojamas įvažas į kiemus ir gatvių dalys panaudojant margus tašytus akmenis.

PASTABOS:

1. Važiuojamoji J. Basanavičiaus g. dalis grindžiama juodų tašytų akmenų danga. Trinkelių klojimo schema Nr. 1.
2. Remontuojama šaligatvių danga ir kelio bortai - danga ir bortai keičiami atsisakant įprastinių betoninių plytelių ir bortų. Dangų medžiagiškumas ir gabaritai tikslinami tvarkybos darbų projekte.
3. Įvažas į kiemus ir dalis statmenų gatvių siūloma pergrįsti panaudojant išmonyuotus margus tašytus akmenis iš važiuojamosios J. Basanavičiaus g. dalies.

Atestato Nr.	MB "SOSTINĖS ARCHITEKTAI" Pulcko g. 4-101, Vilnius, +370 655 42432 sigiskasi@gmail.com	VILNIAUS SENAMIESČIO (KVR. UK. 16073) J. BASANA VIČIAUS G. R. ATKARPOS NUO SANKRYŽOS SU PYLIMO G. IKI SANKRYŽOS SU TEATRO G., VILNIUJE, TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTAS. REMONTAS IR RESTAURAVIMAS. (PROJEKINIAI PASIŪLYMAI)			
		0473	PV	S. Kasteckas	2021 06
Etapas	VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖ				J. BASANA VIČIAUS G. ATKARPOS TVARKYBOS DARBŲ SPRENDINIAI
PP	VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖ				PP_TvDP-JBG-21/06-001
					M 1:1000
					Lapo nr.
					Lapų
					1
					1

JONO BASANAVIČIAUS GATVĖS ATKARPOS TARP PYLIMO IR MINDAUGO GATVIŲ ISTORINĖS RAIDOS, IKONOGRAFINIŲ BEI ARCHYVINIŲ ŠALTINIŲ TYRIMAI IR JŲ IŠVADOS

Kultūros paveldo vietovės - Vilniaus senamiesčio teritorija
(u. k. KVR 16073)

*Atliko Aušrelė Racevičienė,
atest. Nr. 3784*

2020 M.

Darbo tikslas – atlikti Jono Basanavičiaus gatvės atkarpos tarp Pylimo ir Mindaugo gatvių istorinės raidos, ikonografinių archyvinių šaltinių tyrimus ir parengti jų išvadas. Darbo pagrindinis uždavinys buvo surinkti archyvinės ir istorinės žinias apie minėtos atkarpos (trasos- gatvės) formavimo eigą ir santykį su aplinkiniu urbanistiniu audiniu ir istoriniu miesto centru – senamiesčiu. Taip pat buvo akcentuojamas vienas iš svarbiausių uždavinių – nustatyti nagrinėjamos trasos grindinio atsiradimo istoriją.

Šios gatvės atkarpos raida neatsiejama nuo likusios Jono Basanavičiaus gatvės dalies, kuri už Mindaugo gatvės tęsiasi iki Savanorių prospekto. Istoriniuose šaltiniuose Jono Basanavičiaus gatvė iki XVIII a. pabaigos buvo vadinama *keliu arba traktu*, vedančiu į/iš Trakų ar Panerių bei kitas valstybės vakarines žemes, XIX a. - XX a. pirmojoje pusėje – Didžiosios *Pohulankos* ar tiesiog *Pohulankos* vardu, Lietuvos valstybei atgavus Vilnių 1939 m. dokumentuose ji vadinama Dr. Basanavičiaus gatve, o 1941 m. sovietinės valdžios trumpai dar buvo pavadinta Stalino gatve. Po karo jai suteiktas Jono Basanavičiaus gatvės pavadinimas.

Nagrinėjama gatvės atkarpa tęsiasi per nacionalinio lygmens kultūros paveldo vietovės - Vilniaus senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 16073) III B zonos teritoriją, o jos tęsinys, Jono Basanavičiaus gatvė jau papuola į kitą nacionalinio lygmens kultūros paveldo vietovę – Vilniaus miesto istorinę dalį, vad. Naujamiesčiu (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 33653). Vilniaus senamiesčiui nustatytos vertingosios savybės suteikia jų ir nagrinėjamai gatvės atkarpai. Kaip Vilniaus senamiesčio vertingoji savybė Vertinimo tarybos akto 2.1.5. punkte konkrečiai įrašyta gatvės atkarpos trasa bei danga, taip pat gatvės atkarpos vertingųjų savybių randame akto punktuose: 2.2.1. (tūrinė erdvinė struktūra), 2.2.2. užstatymo tipas, 2.2.8. (išsklotinės). Aprašomoje atkarpoje stovi penki (5) į Kultūros vertybių registrą įrašyti kultūros paveldo objektai: namas Nr. 5 (u. k. KVR 288); namas Nr. 6 (u. k. KVR 45391); namas Nr. 12 (u. k. KVR 27976); namas Nr. 11 (u. k. KVR 27975); pastatas teatras Nr. 13 (u. k. KVR 15878). Nagrinėjama gatvės atkarpa, kaip minėta aukščiau, neatskiriama nuo visos Jono Basanavičiaus gatvės istorijos, jos ryšio su istoriniu miesto branduoliu, miesto planine plėtra bei kitų miesto urbanistinių raidos procesų. Išvardintos aplinkybės apibrėžė nagrinėjamo objekto taikomųjų archyvinių tyrimų pobūdį bei apibendrinimų ir išvadų turinį.

Gatvės atkarpos raida konkrečiai istoriografijoje nagrinėta nebuvo, tačiau įvairaus pobūdžio publikacijose ir mokslinių tyrimų ataskaitose galima rasti nemažai pasakojimų, faktų, hipotezių, straipsnių, susijusių su Jono Basanavičiaus gatve ar jos aplinka. Atskirai tyrinėti yra beveik visi

pavieniai ją formuojantys statiniai, taip pat ir daugelis artimoje aplinkoje (Naujamiestyje) esančių pastatų, o taip pat Vilniaus senamiestis bei Naujamiestis. Visa ši medžiaga atskleidžia įvairių istorijos laikotarpių bendrą urbanistinį kontekstą ir Jono Basanavičiaus gatvės vietą miesto raidos procese. Konkrečiai reiktų paminėti istorikės T. Dambrauskaitės darbą apie Vilniaus senamiesčio gatves, jų dangą ir apšvietimą¹. Kaip rašo pati darbo autorė *charakterizuoti kiekvieną gatvę nėra galimybės, ...pateiktos bendros žinios apie Vilniaus senamiesčio gatvių dangą, apšvietimą...* Ypač vertingos istorikės pateiktos žinios apie ankstyvus XVII – XIX a. Vilniaus gatvių grindinius ir žibintus. Jos darbe paminėta ir dabartinė Jono Basanavičiaus gatvė.

Jono Basanavičiaus gatvės pradžia galimai siekia XV a. antrą pusę. Iki to laiko vakarų kryptimi greičiausiai buvo vykstama dabartinėmis Naugarduko ar Šv. Stepono gatvių trasomis einančiais keliais. Aprašoma trasa kaip kelias ar takas greičiausiai buvo naudojama tik vietinėm reikmėm. XV a. pabaigoje aprašomas kelias ir jo trasa į kalną jau tikrai buvo svarbus miestiečiams. Tą patvirtina pirmaisiais XVI a. metais miesto sienoje atsiradę Trakų vartai. Išvykus pro juos iš miesto, privalėjo būti tolimesnė komunikacinė trauka, kuri vedė į vakarines valstybės žemes, tačiau ji buvo nelabai patogi – prieš akis atsiverdavo status smėlėtas kalno šlaitas. Ypatingas landšaftas – status smėlėtas kalnas, greta esantys Vingrių šaltiniai su šlapia kalno papėde, Vingrių upelis, gynybinis pylimas, o nuo XVI a. ir gynybinė siena, visos šios aplinkybės sąlygojo, kad miesto plėtra už Trakų vartų vyko sąlygiškai lėtai. Iki XVIII a. patogiausiu buvo įsisavinti žemes ir kelius esančius piečiau aprašomos teritorijos, Šv. Stepono priemiestyje ar aplink kelią į Naugarduką. Kaip rodo ankstyvoji miesto kartografija (J. M. G. Fiurstenhofo planas iki 1737 m.) iki XVIII a. pabaigos tik apatinėje Trakų/Gardino kelio dalyje, tuoj už Trakų vartų ir gynybinio pylimo, galima rasti miestui būdingų valdų struktūrizacijos požymių, kylant toliau į kalną urbanistinių ženklų dar nesimato, tačiau ant kalno, plane, jau pažymėtas Šv. Jackaus (Šv. Hiacinto) koplytstulpis. Vadinasi, kelias per kalną jau buvo svarbus miestiečiams ir keliaujantiems į jį. Prie šio kelio buvusį kitą svarbų to meto Vilniaus visuomenei objektą, liudija savo 1786 metų kelionės į Vilnių dienoraštyje Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Stanislovo Augusto Poniatovskio rūmų šambeliono žmona Liudvika Byševska. Ji rašė, kad Pohulankoje, *padoriai įrengtoje* medinėje užėjo ji gėrė kavą ir negana to, ten sutiko kitus *garbingus* ponus. Vadinasi, nagrinėjamas objektas, jo trasa jau buvo ne tik keliautojų, bet ir dalies vilniečių gyvenimo kasdienybės dalis. Nuo tada sutinkamas ir *Pohulankos* pavadinimas. Vieni tyrėjai jį sieja su smuklės vardu, kiti su slaviškos

1 T. Dambrauskaitė. Vilniaus senamiesčio gatvės ir apšvietimas. VRVA, f. 1019, ap. 11, b. 4500, 1988 m.

kilmės žodžiu pasivaikščioti (*poguliat*). XIX a. buvęs istorinis traktas jau visuose šaltiniuose vadinamas Pohulankos gatvės vardu, kuris ir visam prie jo besiformuojančiam priemiesčiui suteikė šį pavadinimą. Nugriovus miesto sieną ir Trakų vartus XIX a. pradžioje, nagrinėjama gatvės atkarpa savaime tapo sujungta su istorine miesto dalimi.

1. Dalis J. M. G. Fiurstenhofo Vilniaus miesto plano

2. Dalis 1808 m. Vilniaus miesto kadastrinio plano

*3. Dalis Vilniaus miesto 1840 m. plano*²

XIX a. Rusijos karinė ir civilinė valdžia perėmė Vilniaus miesto administravimo reikalus iš buvusios ATR laikų miesto administracijos. Pohulankos kelias tapo svarbus Rusijos karinei okupacinei valdžiai dėl savo strateginės padėties: ant Pohulankos kalno, prie kelių atsišakojimo į Panerius ir Užvingį buvo pastatyta sargybinė, kurioje budėję kareiviai turėjo užtikrinti miesto gyventojų saugumą, o greta buvo įkurdinti kariuomenės provianto sandėliai. 1844 m. Vilniaus karinis gubernatorius nurodė Vilniaus civiliniam gubernatoriui ir gubernijos statybos komisijai, kad jie privalo informuoti jį kaip tvarkomi Pohulankos ir Antakalnio keliai³. Be abejo, minėtas Pohulankos kelias jau privalėjo būti tvarkomas, tačiau kažin ar turėjo suformuotos, grįstos, prižiūrimos miesto gatvės įvaizdį.

1856 m. žymus to meto Vilniaus visuomenės veikėjas, istorikas Adomas Kirkoras rašė, kad *Pohulankos priemiestis atviras ir linksmas, tik kelias labai smėlėtas, o už miesto jis kyla vis aukščiau*⁴. Toks užrašas byloja, kad to meto nagrinėjama Pohulankos gatvė dar buvo tik natūralus priemiesčio smėlėtas kelias, tačiau *kairiaja jo puse ėjo patogi pėsčiųjų alėja*. Kaip rodo XIX a. kartografiniai

² MAVB, f. 151, b. 1616

³ LVIA, f. 378 b/s, 1844 m., b. 1263

⁴ Adomas Honoris Kirkoras. Pasivaikščiojimai po po Vilnių ir jo apylinkes, 1991 m., l. 136

šaltiniai, 1840 m. miesto planas, 1845 m. esamos padėties Vilniaus planas ir kiti vėlesni vietovės planai, matosi tai išplatėjanti, tai siaurėjanti kelio trasa, priklausoma privačių valdų planavimo ir statybos procesų⁵.

Pietvakarinės miesto dalies planingo urbanizavimo proceso pradžia - XIX a. pirmoji pusė. Būtent vakariniame miesto pakraštyje buvo rengiamasi kurti, o ne statyti pagal natūralias gamtines sąlygas kaip iki šiol, planingą naują klasicistinį miestą, tačiau pirmieji perspektyviniai planai ir jų įgyvendinimas ėjo sunkiai, iki antrosios XIX a. pusės planinga urbanizacija davė menkus rezultatus (1817 m., 1837 m. perspektyviai miesto planai).

Impulsą naujam vystymosi etapui bei Naujojo miesto atsiradimui suteikė 1862 m. pietine Vilniaus miesto dalimi praveistas geležinkelis, o statybų bumas Naujajame mieste prasidėjo patvirtinus 1875 m. perspektyvinį miesto planą ir pradėjus įgyvendinti naują urbanistinę infrastruktūrą vakariniame miesto pakraštyje. Pohulankos priemiestis buvo svarbiausia planingo vystymo ateities teritorija, o taip pat jo pagrindinė gatvė – Pohulankos.

Suplanavus bei suformavus taisyklingų stačiakampių kvartalus ir sutvarkius naujas gatves vakarinėje miesto pusėje, prasidėjo tikras Naujamiesčio statybų šuolis – per kelis dešimtmečius iškilo naujas mūrinis rajonas, savo plotu lenkiantis istorinį centrą. Spartų statybų procesą apart geležinkelio vakariniame miesto pakraštyje apsprendė žemės priklausomybė nuo seno Vilniaus miestui, todėl žemėvaldos klausimai nebuvo itin aštrūs įgyvendinant naują išplanavimą. Nuo 1875 m. Naujamiestis buvo reguliuojamas pagal caro konfirmuotą Vilniaus miesto perspektyvinį planą. Namai buvo statomi tik pagal patvirtintas raudonąsias linijas. Naujoms gatvėms buvo nustatytas 10 - ties sieksnių plotis⁶. Naujai suprojektuoti kvartalai buvo suskirstyti į medinius ir mūrinius. 1892 m. miesto Dūma patvirtino miesto statybos taisykles, pagal kurias iki Pirmojo pasaulinio karo buvo užstatytas Lukiškių, Tauro kalno, Čiurlionio ir Basanavičiaus gatvių bei kiti Naujamiesčio rajonai. Pagal šias taisykles buvo išparceliuoti sklypai ir pastatyti namai, sukurta Naujamiesčio planinė erdvinė urbanistinė struktūra, kuri neturėjo Vilniaus miesto istorinės urbanistinės tradicijos. Naujojo miesto įvaizdį kūrė žinomi to meto architektai, savo sprendiniuose naudodami naujausius to meto technologinius pasiekimus bei modernias stilistines išraiškos priemones. Tuo laikotarpiu buvo pastatyta daug puikių architektūros pavyzdžių, kurie ir po šiai dienai puošia miestą, reprezentuodami jį kaip urbanistinį šalies centrą. Naujieji daugiabučiai gyvenamieji nuomojami namai buvo patogūs gyventi, juose buvo jau įrengti

5 LVIA, f. 938, ap. 8, b. 600, 3550

6 rusiškas sieksnis – apie 2,13 m

erdvūs butai ir tuo metu žinomi komunaliniai patogumai, ko dar kelis dešimtmečius taip trūko daugeliui senojo miesto namų. Gyventi Naujamiestyje tapo prestižo dalyku.

Su naujosiomis Naujamiesčio statybomis buvo formuojama ir visa urbanistinė infrastruktūra. Buvo įrengiamos, reguliuojamos ir grindžiamos gatvės, šaligatviai, apšvietimas ir kitos komunikacijos. Vilniaus miesto dūma ir valdyba nuolat priiminėjo nutarimus, vykdė susirašinėjimą su įvairiomis institucijomis, derino projektus ir sprendė gatvių sutvarkymo, reguliavimo, grindimo klausimus su gyventojais ir valdytojais. Tas atsispindi visoje eilėje Vilniaus miesto dūmos, jo valdybos bei Statybos skyriaus dokumentų⁷. Juose apstu įvairių nurodymų, taisyklių, skundų, žinių apie viešuosius pirkimus, sutartis ir pan. Miesto valdžia rūpinosi ir domėjosi kaip grindžiamos gatvės kituose imperijos miestuose. Dar 1859 m. tuo klausimu buvo pradėtas susirašinėjimas su Rygos miestu, kuriame gatvės jau buvo grįstos naujuoju metodu – iš vienos pusės tašytais akmenimis, tačiau dėl lėšų stokos tolimesnė šio metodo įgyvendinimo eiga Vilniuje tada sustojo⁸. Gatvių tvarkymo ir grindimo klausimais vyko susirašinėjimas su Kijevo, Rygos, Libavo, Maskvos, Peterburgo, Odesos ir kt. miestų institucijomis. Grindinių medžiagų instrukcijos gautos net iš Švedijos, Vokietijos ir Suomijos⁹. Įvairių firmų atstovai siuntė žinias apie savo patirtį, panaudotas medžiagas, jų gamybą, grindinių klojimo būdus ir pan. Pradėta rūpintis kaip patobulinti Vilnius grindinius, pakeisti bruką skaldytu akmeniu ar tašytais akmenimis, svarstyta grūstų akmenų (*molotovo kamnia*), net medinių trinkelio grindimo būdai. Įdomus yra susirašinėjimas su Kijevo miesto valdyba ir jos atsakymas su išsamiais paaiškinimais, pridėtais tipiniais tašytų akmenų grindimo brėžiniais¹⁰. Šie sprendiniai ateityje buvo panaudoti Vilniaus gatvėse, tik jau vėliau, po kelių dešimtmečių.

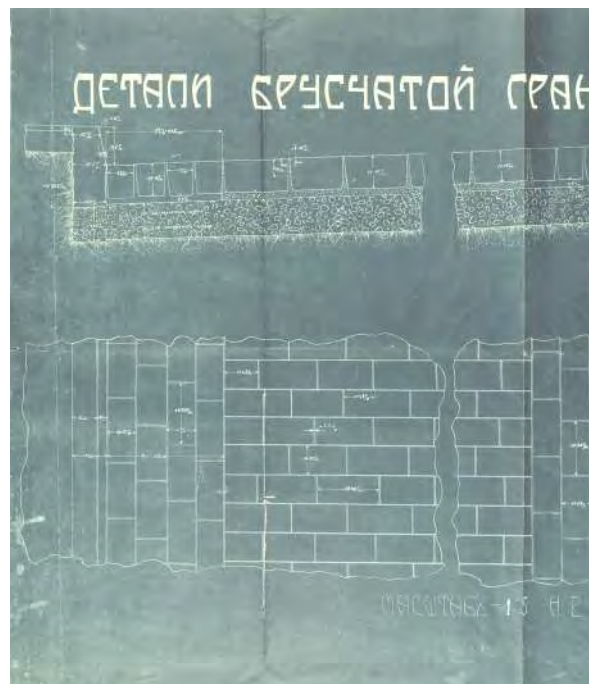
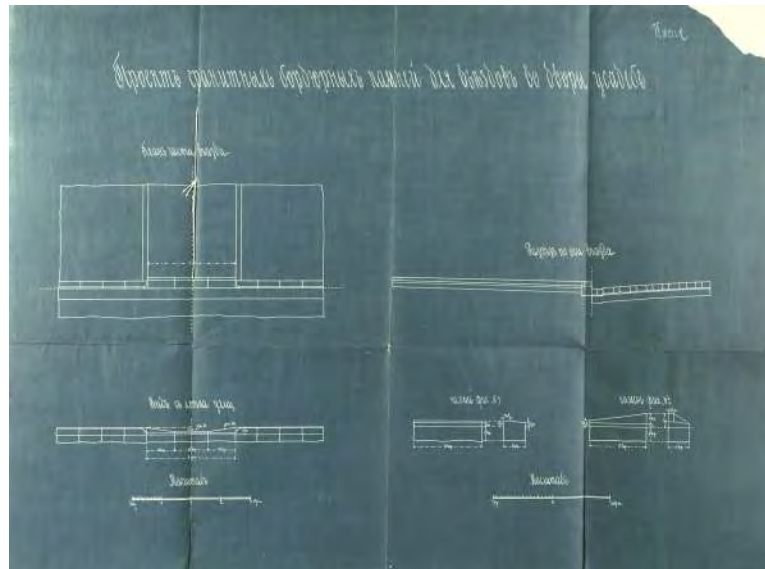
7 LVIA, f. 938, ap. 4, b. 394; 1020; 3670; 4022; 4187; 4206; 4576; 4857; 5230; 5306; 5691; 6078; 6153; 6155; 6644; 6645; 6370 ir kt.

8 LVIA, f. 382, ap. 1, b. 474

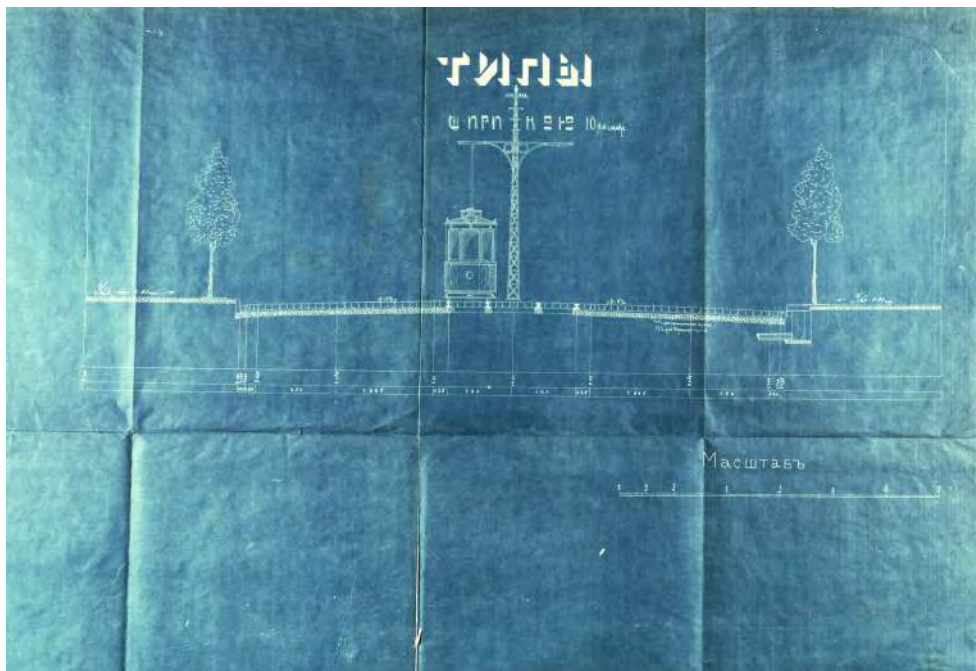
9 LVIA, f. 938, ap. 4, b. 4576

10 LVIA, f. 938, ap. 4, b. 6370

Tašytų akmenų grindinio įrengimo brėžiniai¹¹
pav. 4-9

11 LVIA f. 938, ap. 4, b. 6370. Tipiniai brėžiniai, gauti iš Kijevo.

XX a. nagrinėjama gatvė turėjo Didžiosios Pohulankos vardą (Mažoji Pohulanka – tai dabartinė K. Kalinausko gatvė). Iki Pirmo pasaulinio karo Pohulankos gatvė tapo pagrindine komunikacine ašimi, į kurią įsiliejo tiek naujai suformuotos Naujamiesčio pietvakarinės dalies gatvės, tiek ir apatinio, Lukiškėse suformuoto naujo miesto centro. Jono Basanavičiaus gatvės trasa taip pat sujungė Naujamiestį su istoriniu Vilniaus centru – senamiesčiu.

Pohulankos gatvės nagrinėjamos dalies istorines raudonųjų linijų ribas apsprendė dar XIX a. susiformavusios valdos ir jose atsiradę statiniai. Jau XIX a. viduryje mūriniais pastatais buvo užstatyti abu Pohulankos ir Pylimo gatvių kampai bei Vingrių ir Pohulankos gatvės abi kampinės posesijos. Antrojoje XIX a. pusėje kampinėje Vingrių ir Pohulankos gatvių posesijoje 1159 įsikūrė miesto architektas Ivanas Levickis (namas Nr. 8), o aukščiau, kitoje gatvės pusėje savo rezidenciją įsirengė atvykęs į Vilnių dirbti gubernijos architektu Nikolajus Čaginas (namas Nr. 11). Visi minėti pastatai lyg ir *įrėmino* istorinį kelią, kai kurie iš dalies rekonstruoti išliko iki šių dienų. Faktiškai Pohulankos gatvė išlaikė istorinę trasą, jai nebuvo taikoma Naujamiesčio konfirmaciniu planu patvirtinta gatvių taisyklingos tiesės 10 sieksnių pločio taisyklė (analogas Naugarduko gatvė).

Konkrečios žinios dėl Pohulankos gatvės grindinių archyvuose gana skurdžios. Įdomi 1904 m. žinia, kurioje kalbama, jog reikia pergrįsti keletą Naujamiesčio gatvių, tarp jų ir Pohulankos, dėl geresnio susisiekimo su *kariuomenės provianto sandėliais*, buvusiais dabartinio Savanorių pr. pradžioje, tuoj už *Baltųjų stulpų*¹². 1909 m. randame žinią dėl Pohulankos gatvės atkarpos prie skvero pergrindimo.

Įvertinus XIX a. pabaigos - XX a. pradžios miesto valdymo įstaigų dokumentuose pateiktų duomenų bendrą kontekstą, galime daryti prielaidą, kad viena iš pagrindinių Naujamiesčio gatvių tikrai buvo grįsta akmenimis jau XIX a. antrojoje pusėje. Įgyvendinus Naujamiesčio vystymo planą, joje įsikūrė įvairaus pobūdžio įstaigos, stovėjo sąlygiškai dideli nuomojami namai, patalpas juose nuomojo daug visuomeninių to meto organizacijų, vyko intensyvus (pagal to meto poreikius) eismas tiek važiuojamąja dalimi, tiek ir šaligatviais, nes per ją patogiausia buvo susisiekti su senąja miesto dalimi. D. Vizuno XX a. pradžios atvirukai rodo, kad Didžioji Pohulanka buvo svarbi miesto komunikacinė arterija.

12 LVIA, f. 938, ap. 4, b. 4209

10. Pohulankos gatvė XX a. pradžia, D. Vizuno atvirutė

Atvirutės gilumoje matosi Polesės geležinkelio valdybos rūmai, pastatyti 1903 m. Gatvės važiuojamoji dalis ir šaligatviai užpildyti vežikais ir pėsčiaisiais. Gausios iškabos ant namų fasadų rodo, kad dėl pastatuose įsikūrusių parduotuvių ir įstaigų gatvė turėjo būti svarbi miestelėnams. Labai gerai matosi bruko grindinys, nuotekų latakai ir pakelti šaligatviai. Jie privalėjo būti pakilę virš latakų 1/3 jų pločio. Privačių namų savininkai privalėjo rūpinti ir prižiūrėti nuo šaligatvio iki grindinio virš nuotekų latakų nutiestus tiltelius.

11. Pohulankos gatvė 1913 m., D. Vizuno atvirutė

12. Pohulankos ir Kaukazo gatvių sankryža D. Vizuno atvirutė, XX a. pradžia

Atvirutėse gerai matosi nagrinėjamos atkarpos trasa, kuri nuo dabartinės gatvės daro nedidelį posūkį, akmenimis grįstą grindinį, šaligatvius, gatvės išklotinę formuojančius statinius. Tokią Didžiosios Pohulankos gatvę pasiekė Pirmasis pasaulinis karas, Vokietijos okupacija ir Lenkijos valdymo tarpukaris.

Lenkijai užėmus Vilnių, naujoji miesto administracija ėmėsi rūpintis vilniečių gerbūviu. Miesto gatvių grindinių ir šaligatvių stovis sąlygiškai nebuvo itin geras, todėl jų tvarkymo reikalai pradėti svarstyti jau pirmaisiais okupacinės valdžios metais. 1924 m. magistratas įsteigė komisiją, kuri turėjo paruošti gatvių remonto ir šaligatvių grindimo rekomendacijas. Komisijai vadovavo Vaclovas Išora. Nuspręsta, kad pagrindinis Vilniaus gatvių dangos tipas - betoninės šaligatvių plytelės. Taip turi būti padengti visų didžiųjų (pagrindinių) gatvių šaligatviai. Tarp išvardintų gatvių įrašyta ir Didžiosios Pohulankos gatvė¹³. Prie komisijos dokumentų pridėta detali šaligatvių remonto instrukcija – rekomendacija kaip ruošti medžiagas, kokios jos turi būti, kaip paruošti ir vykdyti žemės darbus, kloti dangą ir pan. Kai kuriose gatvėse šaligatvius rekomendavo dengti smiltainio danga, tačiau kategoriškai pasisakė prieš keramikinių plytelių dangą. Kada buvo įrengta šaligatvių betoninių plytelių danga Pohulankos gatvėje konkrečių duomenų nerasta, greičiausiai dalyje gatvės ši danga buvo paklota 3-me dešimtmetyje. Senų plytelių ir dangčių pėdsakus galima pamatyti prie J, Basanavičiaus gatvės 12 pastato (dab. Lietuvos draudimas). Šiuo metu ten esantys komunikacijų dangčiai jau yra tikra antikvarinė retenybė.

Vilniaus gatvių dangos klausimai magistratui buvo aktualūs visą tarpukario valdymo laikotarpį. Padaugėjus gyventojų skaičiui, mieste atsirado naujos įstaigos, mokyklos, pradėjo veiklą universitetas, buvo vystomas visuomeninis transportas. Važiuoti per bruko dangą buvo ne itin patogu ir malonu, reikėjo spręsti naujoviškų dangų įrengimo klausimus. Buvo vedamos derybos, konsultacijos, susirašinėjimai su Varšuvos, Berlyno ir kitų miestų institucijomis¹⁴. Iškilo klinkerio plytelių klausimas ir šios dangos panaudojimo galimybė mieste. Ši danga, kaip teigė 1932 m. Varšuvos Kelių tyrimo instituto Prekybos pramonės rūmai, tinkamai paruošus pagrindą, gali atlaikyti net intensyvių sunkvežimių eismą, ypač jei pagrindas yra iš betono¹⁵. Žinoma, kad buvo sukauptas nemažas kiekis medžiagų gatvių grindiniams įrengti, jos buvo sandėliuojamos 1939-1940 m. Bonifratų gatvėje¹⁶. 1936-

13 LCVA, f. 154, ap. 1, b. 298

14 LCVA, f. 64, ap. 8, b. 198, 212, 230, 259, 301, 324, 352

15 LCVA f. 145, ap. 1, b. 186

16 VRVA, f. 761, ap. 4, b. 606

1938 m. dokumentuose randame žinią, kad Didžiosios Pohulankos gatvės danga buvo brukas¹⁷. Tą rodo tarpukario ikonografija (žiūr. toliau).

Lenkijos valdymo 4-ame dešimtmetyje prasidėjo naujas Vilniaus miesto planavimo etapas, o 1939 m. buvo patvirtintas dar vienas perspektyvinis Vilniaus planas. Plačiau nenagrinėjant viso plano, aptarsime tik teiginius, susijusius su aprašoma gatve¹⁸. Plano programos (tekstinėje dalyje) skyriuje *Komunikacinių arterijų esantis tinklas* išvardintos devynios pagrindinės komunikacinės kryptys Vilniaus mieste. Pirma iš jų ir svarbiausia - *Vilniaus - Panerių*, kuri prasidėjo nuo Katedros, toliau senamiesčio gatvėmis ėjo į Didžiąją Pohulanką ir tolyn link kitų miestų¹⁹. Didžiosios Pohulankos gatve ėjo vienas iš trijų miesto visuomeninio transporto (autobusų) maršrutų (Nr. 3). Taigi, nagrinėjama atkarpa, kaip ir visa Didžioji Pohulankos gatvė išlaikė dar amžiaus pradžioje sukurtą svarbų gyvenamąjį, transporto ir reprezentacinį įvaizdį. Čia gyveno pasiturintys vilniečiai, nuomojo patalpas įvairios visuomeninės organizacijos, veikė mokyklos, 1913 m. pastatytas ir pradėjo veiklą teatras *Reduta*.

Didžiosios Pohulankos gatvę pradėta tvarkyti 1939 m., o Vilnių sugrąžinus Lietuvai darbai buvo tęsiami. Vilnius vėl tapus Lietuvos valstybės sostine, reikėjo kurti naują šį statusą atitinkantį įvaizdį. 1940 m. sausio mėnesį Vilniaus savivaldybė nutarė iš *naujo pergrįsti ir iškloti šaligatvius* visoje eilėje Vilniaus gatvių²⁰. Tuo reikalu kreipėsi į Elektros stoties direktorių dėl laidų ir kabelių pravedimo darbų, rašte išvardindama gatves, kurias ruošama tvarkyti, tarp jų ir *Dr. Basanavičiaus*. Kaip rodo archyviniai šaltiniai, aprašomoje gatvėje buvo vykdomi dideli žemės judinimo darbai. Gatvės namo Nr. 19 administratorius skunde savivaldybei rašė, kad vykdant niveliacijos darbus dar 1939 m. žemė prie namo buvo nukasta 50-60 cm žemiau buvusio lygio ir todėl yra nepatogu patekti į namą, kuriame yra 5 krautuvės. Jis prašė savivaldybės įrengti naujus laipus vietoje esamų laikinų. Į ką jam 1940 m. liepos mėn. buvo atsakyta, kad savivaldybė tvarko gatvę ir šaligatvius, o įėjimą turi susitvarkyti savininkas pagal pateiktą projektą²¹. Tų pačių metų spalį savivaldybei buvo pateiktas kolektyvins skundas savininkų, kurie buvo nepatenkinti gatvėje vykdomais reguliavimo darbais, jų eiga bei nustatyta tvarka įėjimus į pastatus tvarkyti savomis lėšomis²² (žiūr. priedus 1, 2, 3, 4).

17 LCVA, f. 64, ap. 8, b. 352, l. 125

18 LCVA, f. 51, ap. 10, b. 739, 1219

19 Ten pat...l. 16

20 Ten pat...l. 48

21 VRVS, f. 761, ap. 4, b. 606, l. 363, 364

22 Ten pat... l. 514

Miesto savivaldybės ataskaitos susisiekimo dalyje randame žinias apie atliktus darbus Vilniuje 1940 m.: gatvių remontą, grindinius, šaligatvius ir pan²³. Pirmame punkte įvardinti darbai, atlikti Dr. Basanavičiaus gatvėje, mūsų nagrinėjamoje gatvės atkarpoje:

Dr. Basanavičiaus g-vė išgrįsta tašytais akmenimis nuo Pylimo g-vės ligi Basanavičiaus g-vės 16 Nr., o taip pat susikirtimas su Mindaugo g-ve – bendro ploto 3100 m². Ligi Mindaugo gatvės sutvarkyta šaligatviai ir susikirtime su Mindaugo g-ve pastatyta akmeninės sienutės, bendro ilgio apie 150 m. Nuo Mindaugo g-vės ligi cerkvė, beveik visoje kairėje pusėje, sutvarkyta įėjimai ir įvažiavimai į kiemus. Dabar Dr. Basanavičiaus g-vės kairėje pusėje baigiama tvarkyti šaligatvius ir Mindaugo gatvėje – žemės darbai (žiūr.priedą 5).

Toliau rašte surašyti tvarkymo darbai, įvykdyti kitose miesto gatvėse: Aušros Vartų, Lydos, Mikalojaus, Pylimo, Ad. Jakšto, Ožėškienės aikštėje, Katedros aikštėje, Rotušės aikštėje, pažymėti ir kiti atlikti darbai bei darbams vykdyti reikalingų medžiagų trūkumas (žiūr. priedą 4). Įdomus yra priedas ranka rašto apačioje, kad *būtinai tašytas akmuo (kostaq) turi būti išrašytas iš Volynės granito*. Vykdamas žemės judinimo darbus (niveliaciją), buvo suformuotos gatvės grindinio ir šaligatvių ribos, nuolydžiai, įėjimai ir įvažiavimai į pastatus ir kiemus. Neliko nuotekų latakų ir tiltelių per juos. Taigi, tašyto akmens grindinys nagrinėjamos gatvės atkarpoje atsirado 1940 m. Ilgamečiai gatvės gyventojai prisimena, kad galimai visa atkarpa nuo Pylimo gatvės iki Mindaugo gatvės sankryžos buvo išgrįsta juodos spalvos tašytais akmenimis. Tarpukario ikonografija patvirtina aukščiau išdėstytus faktus (žiūr. žemiau)²⁴.

Po karo Jono Basanavičiaus gatvė išlaikė svarbios miesto komunikacinės arterijos ir miesto centrinės dalies vaizdą. Per ją ėjo viena iš pirmųjų pokario autobusų linijų, o 1958 m. pradėjo kursuoti pirmieji troleibusai. Jų eismo patogumui buvo nugriauta Pylimo ir J. Basanavičiaus gatvių kampinio namo dalis.

1989 m. dėl požeminių komunikacijų tvarkymo darbų poreikio gatvės grindinio danga buvo nuimta, o sutvarkius požemines komunikacijas, vėl iš naujo padengta. Kiek buvo panaudota senosios medžiagos ir koku metodu ji buvo vėl išgrįsta tašytais akmenimis, archyviniai šaltiniai šiuo metu duomenų neteikia. Vietoje juodo tašyto akmens didžioji dalis nagrinėjamos atkarpos buvo išgrįsta

23 VRVA, f. 761, ap. 4, b. 614, l. 13

24 Foto nuotraukos iš internetinių svetainių <https://www.google.com/search?q=vilnius+senose+fotografijose&client:>
<http://vilnius21.lt/senivaizdai>; [www.facebook.com>group>vilniausistorija](http://www.facebook.com/group/vilniausistorija)

spalvotu tašytu akmeniu. Dėl itin didelio autotransporto judėjimo srauto gatvės danga šiuo metu, ypatingai jos dešinioji (nelyginė numeracija) pusė yra labai išvažinėta (gilios vėžės) ir duobėta. Pastaraisiais dešimtmečiais pasikeitė gatvės užstatymo išklotinė, tačiau raudonosios linijos išliko. Naujieji pastatų valdytojai tvarkydami pastatus savaip sprendė šaligatvių dangos klausimus prie savo namų, todėl šiuo metu nagrinėjamoje atkarpoje galima pamatyti keletą rūšių šaligatvių plytelių ir jų dėjimo būdų. Vis tik savo tašyto akmens danga gatvė išsiskiria iš kitų miesto centro bei Naujamiesčio asfaltuotų gatvių. Nagrinėjama gatvės atkarpa išsiskiria dar vienu aspektu – ji niekada nebuvo užsodinta medžiais kaip daugelis Naujamiesčio ir miesto centro gatvių. Jos erdvinė tūrinė išraiška, užstatymo išklotinės ir perspektyvos visada buvo ir yra apžvelgiamos. Kaip rodo nagrinėjamos atkarpos šiandieninis vaizdas bei istorinės foto nuotraukos, gatvės perspektyvoje galima matyti jos grindinį, šaligatvius ir ją formuojančius pastatus. Toks urbanistinės išraiškos požymis ją sieja su Vilniaus istoriniu centru – senamiesčiu.

Didžiosios Pohulankos gatvė ir teatras „Reduta“ 1930 m.

Didžioji Pohulanka 1937 m.

Gatvė 1941 m.

Gatvè 1941 m.

Gatvè 1941 m.

Gatvė 1944 m.

Išvados

Jono Basanavičiaus gatvės pradžia galimai siekia XV a. pabaigą. Pastačius miesto sieną ir Trakų vartus XVI a. pradžioje aprašoma gatvė tapo svarbiu keliu (trasa) iš/į istorinio miesto centro į vakarines valstybės žemes. Į kalną kylantį smėlėtą kelią supo miestiečių daržai ir sodai. Ant kalno XVIII - XIX a. veikė miestiečių mėgstama smuklė *Pohulanka*, kuri suteikė vardą aprašomai gatvei bei jos artimojoje aplinkoje susiformavusiam priemiesčiui.

Iki 1939 m. gatvė buvo vadinama *Pohulankos*, vėliau *Didžiosios Pohulankos* vardu. Lietuvai atgavus 1939 m. Vilnių, jai suteiktas Dr. Basanavičiaus pavadinimas, po karo – Jono Basanavičiaus vardas.

XVIII a. pabaigoje – XIX a. pradžioje nagrinėjamos gatvės kampinėse valdose su Pylimo ir Vingrių gatvėmis bei įkalnėje atsirado statiniai, kurie ateityje apibrėžė jos ribas ir užstatymo raudonąsias linijas. Jie kartu su naujai atsiradusiais ar rekonstruotais pastatais suformavo nagrinėjamos gatvės atkarpos esamą tūrinę erdvinę išraišką.

1862 m. pravedus geležinkelį ir patvirtinus 1875 m. perspektyvinį miesto planą, buvo pradėta įgyvendinti nauja urbanistinė struktūra vakariniame miesto pakraštyje. Pohulankos priemiestis tapo svarbia šio planingo vystymo teritorija, o nagrinėjama atkarpa ir visa Pohulankos gatvė itin svarbia komunikacine ašimi tarp istorinio miesto centro (senamiesčio) ir naujai suformuoto Naujamiesčio. Įgyvendinus Naujamiesčio vystymo planą, joje įsikūrė įvairaus pobūdžio įstaigos, stovėjo sąlygiškai dideli nuomojami namai, patalpas juose nuomojo daug visuomeninių to meto organizacijų, vyko intensyvus (pagal to meto poreikius) eismas tiek važiuojamąja dalimi, tiek ir šaligatviais, nes ja patogiausia buvo iš Naujojo miesto susisiekti su senąjį miesto dalimi.

XIX a. antrojoje pusėje tuometinė Pohulankos gatvė buvo išgrįsta akmenimis (bruku), suformuotas gatvės grindinys, šaligatviai, nuotekų latakai tarp šaligatvių ir važiuojamosios dalies. Miestelėnų patogumui per latakus įrengti tilteliai. Gatvė ir aprašoma jos atkarpa išlaikė savo pirminę, XIX a. natūraliai suformuotą trasą. Gatvės grindinys ir šaligatviai keletą kartų buvo remontuojami pagal atsiradusį poreikį. Iki Pirmo pasaulinio karo miesto dūma ir valdyba domėjosi ir vedė nuolatinės derybas su įvairiomis firmomis ir institucijomis dėl naujoviškų dangų įrengimo mieste, taip pat ir Pohulankos gatvėje. Lenkijos administracija taip pat planavo miesto grindinių atnaujinimo darbus. Tam tikslui buvo sukaupusi medžiagų atsargas.

Nagrinėjamos gatvės esminiai tvarkymo darbai iš naujo pradėti 1939 m., po to buvo tęsiami jau Vilniui tapus sostine. 1940 m. buvo atlikta nemažai žemės judinimo darbų (niveliacija), suformuotos gatvės grindinio ir šaligatvių ribos, nuolydžiai, įėjimai ir įvažiavimai į pastatus ir kiemus. Panaikinti nuotekų latakai ir tilteliai per juos.

Tašyto akmens grindinys nagrinėjamos gatvės atkarpoje įrengtas 1940 m. Ilgamečiai gatvės gyventojai prisimena, kad galimai visa atkarpa nuo Pylimo gatvės iki Mindaugo gatvės sankryžos buvo išgrįsta juodos spalvos tašytais akmenimis.

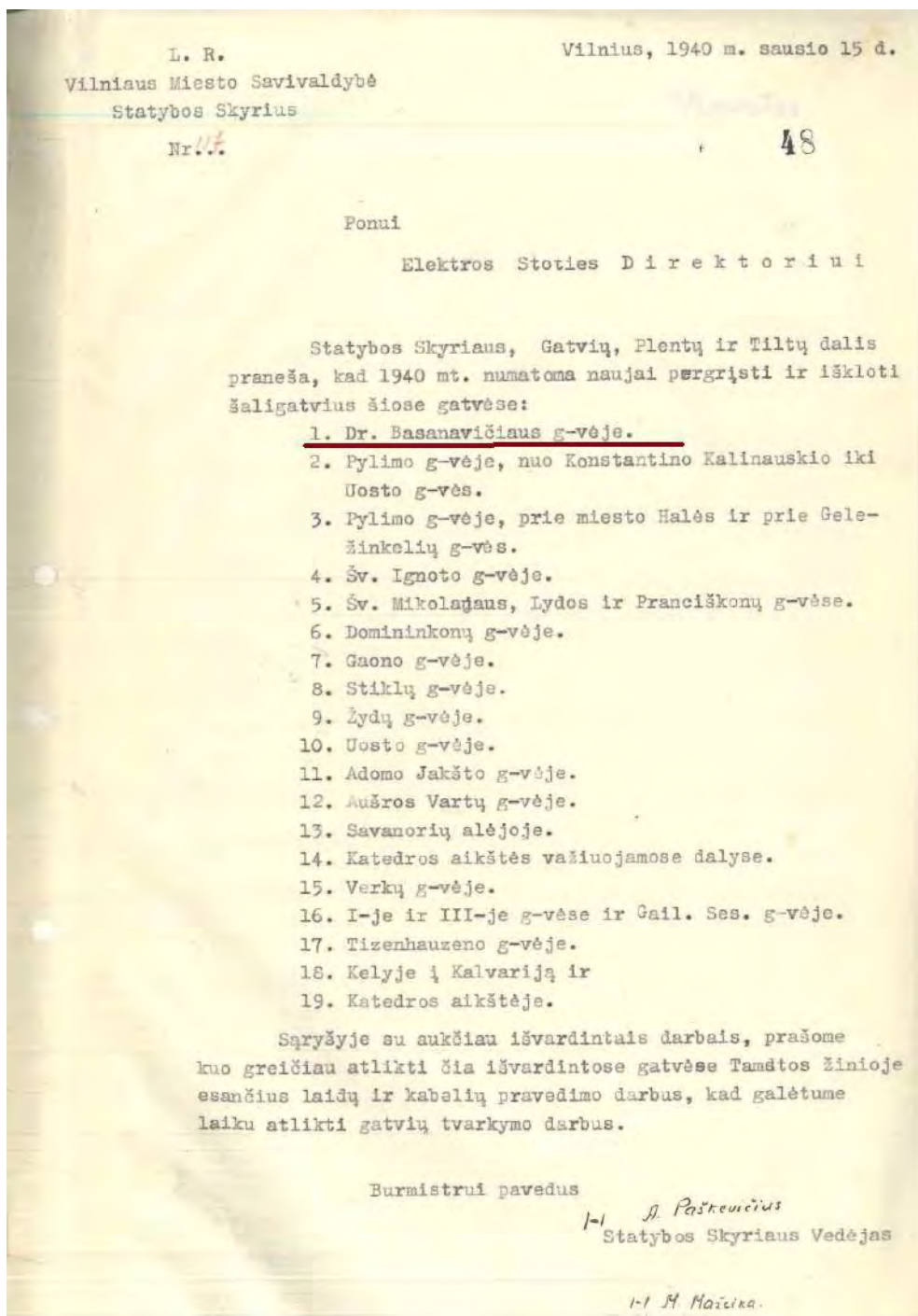
Po karo Jono Basanavičiaus gatvė išlaikė svarbios miesto komunikacinės gatvės įvaizdį. Per ją ėjo viena iš pirmųjų pokario autobusų linijų, o 1958 m. pradėjo kursuoti pirmieji troleibusai. Jų eismo patogumui buvo nugriauta Pylimo ir J. Basanavičiaus gatvių kampinio namo dalis.

1989 m. dėl požeminių komunikacijų tvarkymo darbų poreikio gatvės grindinio danga buvo nuimta, o sutvarkius požemines komunikacijas, vėl iš naujo padengta. Kiek buvo panaudota senosios medžiagos ir koku metodu ji buvo vėl išgrįsta tašytais akmenimis, archyviniai šaltiniai šiuo metu duomenų neteikia. Vietoje juodo tašyto akmens didžioji dalis nagrinėjamos atkarpos buvo išgrįsta spalvotu tašytu akmeniu. Savo tašyto akmens danga gatvė išsiskiria iš kitų miesto centro bei Naujamiesčio asfaltuotų gatvių. Nagrinėjama gatvės atkarpa niekada nebuvo užsodinta medžiais, jai visada būdinga buvo atvira išklotinė ir perspektyva, šiuo urbanistiniu požymiu ji artima Vilniaus istoriniam centrui – senamiesčiui. Kaip rodo šiandieninis vaizdas ir istorinė ikonografija, gatvės perspektyvoje galima matyti jos grindinį, šaligatvius ir ją formuojančius pastatus. Tas suteikia galimybę šioje Vilniaus vietoje pajusti išlikusius istorijos ženklus, kurie taip greitai nyksta laiko tėkmėje.

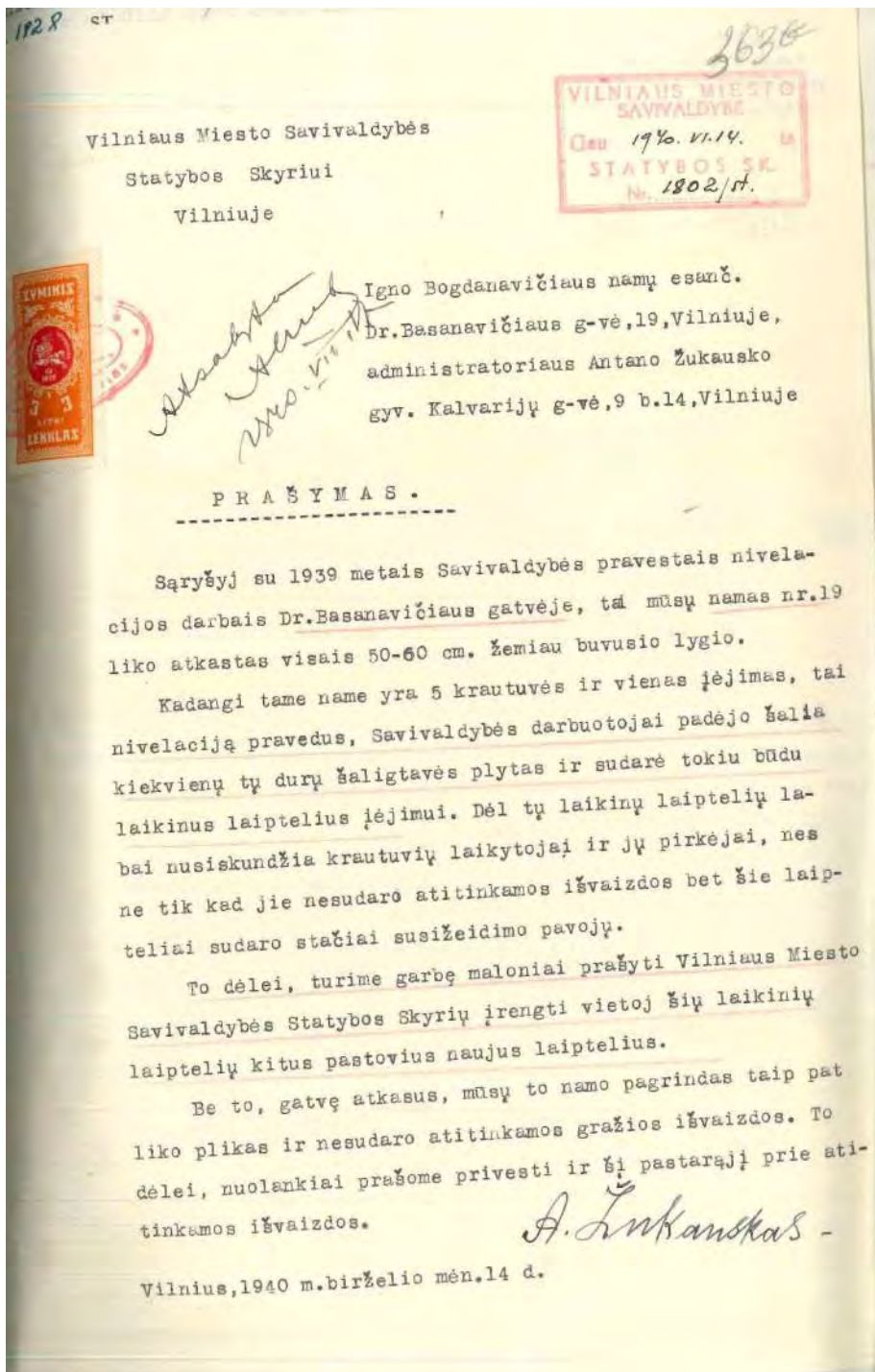

Aušrelė Racevičienė

Priedai

Priedas Nr. 1. Planuojami darbai Dr. Basanavičiaus g. 1940 m.²⁵

Priedas Nr. 2. Skundas dėl įėjimo laiptų įrengimo, 1940 m.²⁶

38

Adm. Antanui Žukauskui
Kalvarijų g. 14

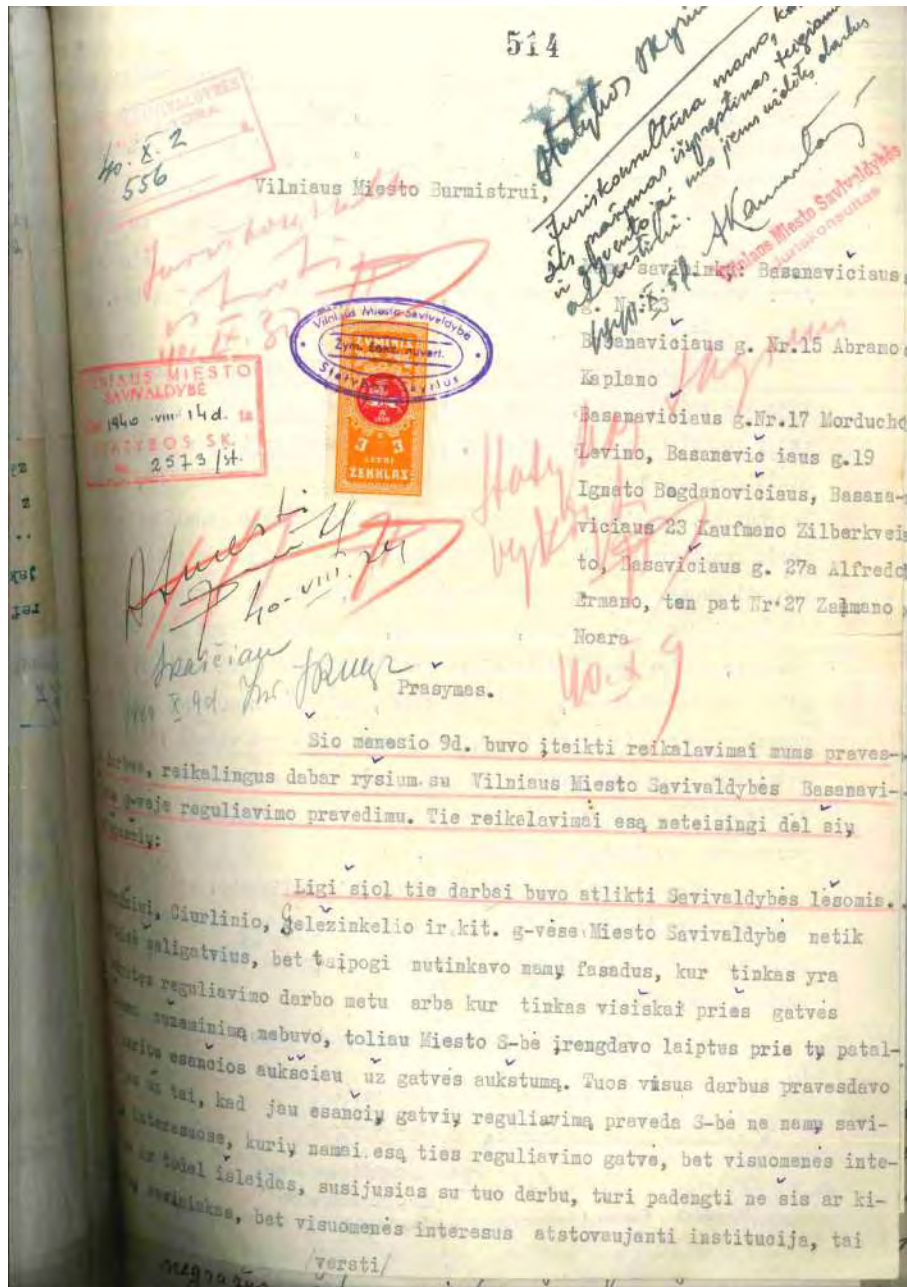
Pranešame, kad š.m. birželio 14 d.
Tautos prašymas, š.m. liepos 17 d. Bur-
mistro rezoliucija išspręstas neigiamai
Miesto S-bė tvarko gatvę ir šaligat-
vį, o į namą įėjimo darbus turi atlikti
namo savininkas pagal S-bės nurodymus ir
pateiktą projektą.

Burmistrui pavedus
1-1 A. Parkevičius
Skyriaus Viršininkas
1-1 P. Džeinys
Raštvedys

1940 liepos 19
№ 1802

Priedas Nr.3. Atsakymas į skundą dėl įėjimo į namą darbų²⁷

²⁷ VRVA, f. 761, ap. 4, b. 761, l. 364

Priedas 4. Kolektyvinis skundas dėl gatvės tvarkymo darbų²⁸

priklausomias namų savininkams medžiagas, taip pat tasytų ekonomy-
gi gelezines balkeas, kuriomis buvo uždengta rusių langai, ir vis-
delto, kad visos medžiagos reikalingos darbams, kuriuos Miesto Savivaldybė
praveda. Tos medžiagos likusios S-bėję kuri paėmusi visą Miesto Savivaldybės
buv. S-bes ir todėl Savivaldybė įpareigota padaryti tai, ką buv. Savivaldybė
dybė nespėjusi padaryti.

Neteislinga apsunkinti žymias išlaidas tam tikriems namų savininkams
tik todėl, jog jų namai esą atsitiktinai prie gatvės, kurią šiuo metu
netgi nepaklausus namų savininkų nusprendė reguliuoti. Ne vieną kartą
atsitinka, kad reguliavimas esąs nenuodingas tam ar kitam namų savininkui
pavyzdžiui, krautuve buvo lygi su gatve, o po gatvės reguliavimo šiuo metu
įeiti krautuven laiptais, o užtai sumažėjo klientūra ir todėl reikiama
mazinti nuomą. Su to darbo apsunkinimu namų savininkus yra paliecia
ras pagrindas apie piliecių lygiateise, nes reguliavimas pasirodo, kad
nes namų savininkas turi išleisti tiems darbams keletą dešimčių litų,
kites keletą tukstancių ir tai tik todėl, kad prie namo buvo iškastas
zemes, o prie kito namo maziau, kad vienam name yra vienas įėjimas
patalpona, o kitame keletas ir t.t. Tokiu budu mažesnio namo savininkas
turi nešti daugiau išlaidų, negu didesnio namo savininkas, be jokio
porcingumo su jo turtu ir pajamoms.

Mes norėtų atkreipti dėmesio, į tą aplinkybę, kad jeigu tik
bai bus praveisti namų savininkų, tai tie darbai bus nevienodi, jeigu
kad esąs sunkumas gauti reikalingą medžiagą ir dėl turimo lesų per
kuriuos namų savininkus.

Todėl nuolankieji prašome paliausuoti mus nuo virš m. neti-
by.

Zelmanas Stevas
10.7. Jadwiga Mikulaska
Morduch i Fruma Lewinowie
w Wilnie
Wlasciciu domu № 17
ul. W. Tobulaska

VILNIUS
Dr. Danilovskio
ZILBERKVEI
Igoris Bogdanavičius
Namų administracija
Morduch Lewinow

Šiais metais Susisiekimo dalyje atlikti šie darbai:

1. Dr. Basanavičiaus g-vė išgrįsta tašytais akmenimis nuo Pylimo g-vės ligi Basanavičiaus g-vės 16 Nr., o taip pat susikirtimas su Mindaugo g-ve - bendro ploto - 3100 m². Ligi Mindaugo gatvės sutvarkyta šaligatviai ir susikirtime su Mindaugo g-ve pastatyta akmeninės sienutės, bendro ilgio apie 150 m. Nuo Mindaugo g-vės ligi cerkvės, beveik visoje kairėje pusėje, sutvarkyta įėjimai ir įvažiavimai į kiemus. Dabar Dr. Basanavičiaus g-vės kairėje pusėje baigiama tvarkyti šaligatvius ir Mindaugo g-vėje - žemės darbai.
2. Aušros Vartų g-vė išgrįsta bituko plytelėmis nuo Sv. Terėsės bažnyčios ligi Etmonų gatvės, bendro ploto 1700 m².
3. Pranciškomų g-vė išgrįsta betoninėmis plytomis nuo Lydos g-vės ligi Greitosios Pagalbos kiemo, bendro ploto 500 m². Likusiame ruože, t.y. ligi Trakų g-vės baigiama pilti skalda.
4. Lydos g-vė visa išgrįsta raudono klinkerio plytomis, bendro ploto 1000 m².
5. Mikalojaus g-vė visa išgrįsta raudono klinkelio plytomis, bendro ploto 900 m². Lydos ir Mikalojaus g-vėse šaligatviai nesutvarkyti dėl stokos šaligatviams plytų.
6. Pylimo g-vėje nuo Trakų g-vės ligi Kalinausko g-vės išgrįsta buvusiais vietoje tašytais akmenimis 110 tiesm., o likusi dalis 220 tiesm. išgrįsta bituko plytelėmis, viso bendro ploto 3200 m². Pradėta betonuoti važiuojamajai daliai pamatai nuo Kalinausko g-vės, tačiau dėl stokos cemento sustabdyta. Ardoma mūro siena ligi Pylimo g-vės namo 3 Nr.
7. Ad. Jakšto g-vė nuo Gedimino g-vės ligi Purvio g-vės nauja gatvė prie Lombardo ir skersgatvis, jungiantis Lombardo su Uosto g-ve, išgrįsta betoninėmis plytomis, bendro ploto 1900 m². Ruože nuo Lombardo ligi Jogailos g-vės padarytas tikslai važiuojamosios dalies pamatas. Dėl stokos šaligatviams plytų, šaligatviai neiškloti.
8. Ožėškienės aikštė. Išgrįsta betoninėmis plytelėmis Ožėškienės g-vė (apvažiavimas aplink aikštę), bendro ploto 1508 m². Pati aikštė sutvarkyta, pastatant akmenines sienėles, suolus, laiptus, įrengiant gėlynus ir praėjimo takus.
9. Katedros aikštė. Apie aikštę išgrįsta iš ten buvusių tašytų akmenų M. Magdalenos g-vė nuo Radvilaitės g-vė ligi Tiltoskių gatvės, kartu išgrįsta apie 100 tiesm. Bonifratų ir Tado Vrublevskio gatvės, bendro ploto 4700 m². Pačioje aikštėje pastatyta tašytų akmenų sienelės ilgio 96 m ir ak. laiptai ilgio 860 m. Atlikti beveik visi žemės darbai. Įrengtos betoninių plytų dvi terasos po 135 m ilgio - 4 m pločio ir automobiliams sustojimo

Priedas 5. Atliktų darbų 1940 m. sąrašas²⁹

vieta, bendro ploto 1990 m². Lygiagrečiai M. Magdalenos gatvei įrengta gėlynai, bendro ploto 2600 m². Sodelyje prie Katedros aikštės pastatytos iš skaldytų akmenų sienelės bendro ilgio 400 m; įrengti takai, iškasti iššalę pereitą žiemą medžiai ir atlikti ten reikalingi žemės darbai. Katedros aikštėje darbai tęsiami. Trūksta cemento ir šaligatviams plytų.

10. Rotušės aikštė. Prieš rotušės rūmus išklota aikštė šaligatvių plytomis, bendro ploto 2900 m² ir išgrįsta betoninėmis plytelėmis Didžiosios gatvės ruožas ir privažiavimas prie Rotušės, bendro ploto 1300 m².

Viso šiais metais patobulinto grindinio buvo atlikta - 19.800 m².

11. Paprasto grindinio remontas. Iš viso padaryta šiemet naujo grindinio iš lauko akmenų 7 (septyniuose) gatvėse, bendro ploto 12.450 m². Remontas esamo grindinio iš lauko akmenų padarytas atitinkamas keturiuose (84) gatvėse, bendro ploto 206.200 m².

12. Plentų remontas. Padaryta rekonstrukcija It. Batoro plente, ilgio 600m, ir Maišogalos plente, ilgio 500 m. Rišiškių plente naujai išgrįsta lauko akmenimis 2500 m², likusi dalis dėl stokos akmenų nepadaryta. Dabar gatvių ir plentų remontas baigiasi, dirba apie 40 darbininkų.

13. Tiltų remontas. Pakeistos medinės važiuojamosios dalys Jeruzalės, Žaliojo ir Skerdyklos tiltų. Antakalnio tilto numatytas medinės važiuojamosios dalies pakeitimas į gelžbetoninę dėl stokos cemento neįvykdytas.

14. Trūksta cemento ir betono išdirbinių.

15. Vilniaus miesto ribose bendras gatvių ir aikščių ilgis yra 300 km. Ligi šiol išgrįsta tik 160 km, kurių 10 km yra patobulinto grindinio. Ryšium su tuo artimiausioje ateityje reikėtų sumensyvinti gatvių tvarkymą. Ypač daug nusiskundimų gaunama iš priemiesčių, kurie ligi šiol beveik visiškai nebuvo tvarkomi.

Magdalena

Jonas Parnys

30m 19,800 m²
1/1 met 85,000 m²
4000 m² 21/2m
40,000 m²
1- Volyni
buhtina
lit. 30-60
lit. 24 (1300)
56 2T. / to 600 kubi
72 2T
in / to - 3m²

Planų sąrašas

- 1. Dalis J. M. G. Fiurstenhofo Vilniaus miesto plano.*
- 2. Dalis 1808 m. Vilniaus miesto kadastrinio plano.*
- 3. Dalis Vilniaus miesto 1840 m. plano.*
- 4-9. Tipiniai tašyto akmens gringinio įrengimo brėžiniai.*
- 10. Pohulankos gatvė D. Vizuno atvirutė, XX a. pradžia.*
- 11. Pohulankos gatvė D. Vizūno atvirutė, 1913 m.*
- 12. Pohulankos ir Kaukazo gatvių sankryža D. Vizuno atvirutė, XX a. pradžia*

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

**NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO
APSAUGOS SPECIALISTO
KVALIFIKACIJOS ATESTATAS**

2019-11-07 Nr. 0473
(data)

Sigitas Kasteckas

(atestuoto specialisto vardas, pavardė)

Nekilnojamojo kultūros paveldo taikomieji moksliniai ir ardomieji tyrimai – architektūriniai tyrimai
Tvarkybos darbų projektų rengimas ir vadovavimas projektavimui – architektūrinio paveldo tvarkybos darbų projektavimas

Paveldosaugos (specialioji) ekspertizė – tvarkybos darbų projektų
Paveldosaugos (specialioji) ekspertizė – nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo, pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį – urbanistinio, architektūrinio, inžinerinio
Tvarkybos darbų projektų vykdymo priežiūra ir vadovavimas tvarkybos darbų projektų vykdymo priežiūrai – tvarkybos darbų projektų sprendinių įgyvendinimo priežiūra

(nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos veikla (-os) ir specializacija (-os))

Lietuvos Respublikos kultūros ministras

(parašas)

Mindaugas Kvietkauskas

(vardas ir pavardė)

A 0473

MOKSLINIŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRIMŲ

SUTARTIS Nr. 2021/03/17-01

Vilnius

2021 m. kovo mėn. 31 d.

AB „Lietuvos draudimas“, atstovaujama Finansų departamento direktoriaus Dainiaus Brandišausko, veikiančio pagal Administracijos darbo reglamentą, toliau vadinama Užsakovu, ir UAB „Kultūros vertybių paieška“, atstovaujama direktoriaus pavaduotojo Lino Kvizikevičiaus, toliau vadinama Vykdytoju, sudarė šią tyrimų darbų sutartį:

1. Sutarties objektas

1.1. Užsakovas užsako, o Vykdytojas įsipareigoja atlikti žvalgomuosius archeologinius tyrimus J. Basanavičiaus g., Vilniaus m., ištiriant 7 šurfus.

Į tyrimų darbų sudėtį taip pat įeina ir šie darbai:

- Reikiamų leidimų ir programų/projekto parengimo, būtinų archeologiniams tyrimams atlikti, parengimas/gavimas, tame tarpe ir leidimo kasti, aptverti gavimą;
- Visos darbo saugos priemonės, susijusios su tyrimų darbų atlikimu, įskaitant darbų zonų aptvėrimo įrengimą tyrimų atlikimo laikotarpiui;
- Reikiamų kasimo darbų, būtinų archeologiniams tyrimams atlikti, atlikimas ir tyrimų zonų sutvarkymas po tyrimų atlikimo į pradinę padėtį;
- Tyrimų pažymos, su paveldosauginiais reikalavimais, parengimas.

2. Sutarties galiojimo terminai

2.1. Sutartis pradeda galioti nuo jos pasirašymo dienos iki galutinio darbų įvykdymo – pažymos parengimo – bei jos perdavimo Užsakovui.

2.2. Archeologiniai darbai pradedami gavus avansinį apmokėjimą (p. 4.2) ir archeologinių tyrimų leidimą, kurio išdavimo laikas numatytas leidimų atlikti archeologinius tyrimus išdavimo tvarkos apraše, patvirtintame Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2013 07 15, įsakymu Nr. Į-221.

2.3. Preliminari tyrimų leidimo gavimo data **2021 m. liepos 1 d.**

3. Darbų perdavimo ir priėmimo tvarka

3.1. Archeologinių tyrimų išvados ir darbų priėmimo-perdavimo aktas bei sąskaita-faktūra perduodamos Užsakovui tiesiogiai arba Užsakovas atsiima per 5 darbo dienas nuo darbų atlikimo dienos, arba jos išsiunčiamos registruotu paštu. Archeologinių tyrimų išvados pateikiamos Vykdytojo patvirtintoje popierinėje versijoje (2 egz.) ir elektroninėje versijoje PDF formatu.

3.2. Užsakovas, gavęs darbų priėmimo-perdavimo aktą ir sąskaitą-faktūrą, per 5 kalendorines dienas juos pasirašo ir vieną pasirašytą egzempliorių grąžina Vykdytojui. Per 5 dienas nepateikęs Vykdytojui pastabų dėl darbų trūkumų, laikoma, kad sutarties 1.1. punkte numatyti darbai yra pilnai atlikti.

3.3. Galutinis atsiskaitymas laikomas tuomet, kai Vykdytojas pateikia Užsakovui archeologinių tyrimų išvadas ir PVM sąskaitą faktūrą, o Užsakovas apmoka už atliktus darbus.

4. Darbų sutartinė kaina ir atsiskaitymo tvarka

4.1. Fiksuota archeologinių tyrimų kaina – **6.000,00 Eur (šeši tūkstančiai eurų 00 ct) be PVM. Visa sutarties kaina yra 7.260,00 (septyni tūkstančiai du šimtai šešiasdešimt eurų 00 ct) su PVM.**

4.3. Už atliktus darbus Vykdytojui sumokama per 10 d. d. nuo sąskaitos faktūros, atliktų darbo akto ir tyrimų pažymos gavimo dienos.

4.4. Iškilę nesutarimai sprendžiami derybų arba teismine tvarka.

5. Delspinigiai

5.1. Užsakovas ir Vykdytojas sutinka, kad visi archeologiniai tyrimai inžinerinių tinklų paklojimo vietose gali būti vykdomi tuo pat metu su statybos darbais, todėl nuo šių darbų eiliškumo, greičio ir efektyvumo iš dalies priklauso ir archeologinių tyrimų eiga ir greitis, kurių negalima iš anksto numatyti šios sutarties pasirašymo dieną.

5.2. Kiekviena iš Šalių, suprasdami p. 5.1. esmę, sutinka, kad delspinigiai gali būti skaičiuojami tik už laiku neapmokėtus, bet dalinai įvykdytus archeologinius tyrimus pagal pateiktus ir priimtus atliktų darbų aktus ir sąskaitas-faktūras arba už Vykdytojo neatliktus darbus, kai nėra jokių trukdžių ir priežasčių jiems užbaigti.

5.3. Jei sutartyje numatyti darbai buvo pavėluotai atlikti dėl Vykdytojo kaltės, Vykdytojas moka Užsakovui 0.1 % delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną nuo 4.1. p nurodytos sumos.

5.4. Jei Užsakovas vėluoja sumokėti sumą ar jos dalį ilgiau nei 20 d. d., nurodytą sutarties 4.2 punkte numatyta tvarka ir terminais Užsakovas moka Vykdytojui 0.1 % delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną nuo nesumokėtos sumos.

5.5. Įsipareigojimų nevykdymo atveju, sutarties Šalys, per 10 d. nuo nevykdymo terminų pradžios, registruotu laišku informuoja kitą šalį apie jų netinkamą vykdymą ir dėl to priskaičiuotą delspinigių sumą.

6. Papildomos sutarties sąlygos

6.1. Vykdytojo įsipareigojimai:

6.1.1. Privalo organizuoti kokybišką, greitą ir efektyvų tyrimų įvykdymą objekte, kad dėl tyrimų nebūtų stabdomi, ar lėtinami statybos darbai objekte. Skirti reikiamą kiekį, kvalifikaciją turinčių archeologų, laborantų, kitų specialistų. Paskirti tyrimų vadovus, atsakingus už kasinėjimų darbus. Juos, savo sąskaita, aprūpinti spec. rūbais, avalyne, šalmais, kitomis asmeninės apsaugos priemonėmis, reikalingais įrankiais, bei technika ir prisiimti atsakomybę už darbo saugos ir kitų teisės norminių aktų laikymąsi statybų vykdymo vietoje.

6.1.2. Vadovautis archeologinius tyrimus ir kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais norminiais teisės aktais, bei kitais LR teisės aktais.

6.1.4. Inicijuoja ir parengia visą reikiamą tyrimų dokumentaciją, skirtą projekto korekcijoms, informacinius ir kitokius raštus. Konsultuoja Užsakovą ir jam suteikia visokeriopą pagalbą reikalingą greitam ir efektyviam tyrimų ir statybos darbų užtikrinimui ir užbaigimui.

6.2. Užsakovo įsipareigojimai:

6.2.1. Užsakovas įsipareigoja likus ne mažiau kaip 30 d. d. iki tyrimų pradžios informuoti Vykdytoją apie numatomą darbų pradžios laiką.

6.2.2. Užsakovas organizuoja ir apmoka tyrimų vietos viršutinių dangų (plytelių, trinkelio, asfalto ar kt.) pašalinimą prieš tyrimus ir atstatymą po tyrimų.

6.2.3. Padidėjus darbų apimtims (atropologiniai, architektūriniai ir kiti tarpdisciplininiai tyrimai, jei bus poreikis), kurios nenumatytos sutarties sąmatoje, abipusiu susitarimu sudaroma papildoma sąmata ir sutartis.

6.2.4. Atlikus mūrinių statinių, grindinių, inžinerinio paveldo objekto liekanų ir gavus tyrimų išvadą Užsakovas privalo kreiptis į Vertinimo Tarybą veikiančią Kultūros paveldo departamento sudėtyje su prašymu įvertinti aptiktas liekanas. Tik gavus Vertinimo Tarybos sprendimą, kad aptiktos liekanos nėra Vilniaus Senamiesčio/Naujamiesčio vertingosios savybės, galimi tolimesni archeologiniai tyrimai ir liekanų demontavimas.

6.3. Užsakovas ir Vykdytojas žino, kad pagal LR Administracinio teisės pažeidimų kodekso 314 str., pažeidus Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą ar Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą abi Šalys gali būti patrauktos administracinėn atsakomybėn.

6.4. Esant netinkamoms darbui lauko sąlygoms – lyjant lietuvi, sningant, esant minusinei temperatūrai darbai gali būti nevykdomi iki palankių meteorologinių sąlygų pasikeitimo. Šiuo atveju vykdytojas apie darbų sustabdymą informuoja Užsakovą telefonu arba el. laišku.

6.5. Už įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą šios sutarties šalys atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

6.6. Vykdytojui nevykdant ar netinkamai vykdant sutartyje numatytus įsipareigojimus, Užsakovas turi teisę vienašališkai nutraukti sutartį, raštu įspėjęs Vykdytoją prieš 5 (penkias) darbo dienas. Vykdytojas tokiu atveju privalo grąžinti Užsakovui avansą.

6.7. Užsakovas žino, kad užsakomos paslaugos – žvalgomieji archeologiniai tyrimai – yra pirminis tyrimų etapas, po kurio paaiškės ar darbų vietose yra tikslingi tolimesni detalieji archeologiniai tyrimai ar žvalgymai.

7. Šalių adresai ir atsiskaitomosios sąskaitos

Vykdytojas:

UAB „Kultūros vertybių paieška“
Į/k 300608151
Šv. Stepono g. 31-18, Vilnius
PVM kodas LT100003353013
AB Swedbank
Sąsk. LT 057300010097449367
Tel. +370 66629093,
El. paštas: kulturosvertybes@gmail.com

Direktorius
Linas Kvizikevičius

A.V.

Užsakovas:

AB „Lietuvos draudimas“
Į/k 110051834
J. Basanavičiaus g. 12, 03600 Vilnius
PVM mokėtojo kodas LT100518314
A/s LT637044060000364266
Tel. (+370) 626 31249

El. paštas: milda@contestus.lt

Finansų departamento direktoriaus
Dainius Brandišauskas

A.V.